

JEDNOTNÝ
KATOLÍCKY
SPEVNÍK
znotovaný

**JEDNOTNÝ
KATOLÍCKY
SPEVNÍK**
znótovaný

Nihil obstat:

Mons. ThLic. Vendelinus Pleva, censor.

Imprimatur:

Mons. Ioannes Orosch, Eppus, Vicarius generalis.

Tyrnaviae, die 19 iunii 2006, n. 2888/06.

© Spolok svätého Vojtecha, 2006

ISBN 978-80-8161-510-8

MODLITBY

Keď sa modlíme, rozprávame sa s Pánom Bohom. Modlitba je teda rozhovor Božieho dieťaťa s nebeským Otcom. Modlitbou Boha chválime, prosíme, ďakujeme mu a odprosujeme ho.

Modliť sa máme zbožne, pokorne, s dôverou a s odovzdanosťou do Božej vôle, pravidelne každý deň. Modlitba môže byť ústna alebo rozjímavá, osobná alebo spoločná.

I. ŽIVOT Z VIERY

Šesť hlavných právd

1. Boh je len jeden.
2. V Bohu sú tri osoby: Otec, Syn a Duch Svätý.
3. Boží Syn sa stal človekom, aby nás vykúpil.
4. Boh je spravodlivý sudca: dobrých odmieňa a zlých tresce.
5. Duša človeka je nesmrteľná.
6. Božia milosť je na spásu potrebná.

Hlavné prikázanie

Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, zo všetkých svojich síl a z celej svojej mysle a svojho blízkeho ako seba samého! (*Lk 10, 27 – 28*).

Desatoro Božích prikázaní

1. Ja som Pán, tvoj Boh! Nebudeš mať okrem mňa iných bohov, ktorým by si sa klaňal.
2. Nevezmeš Božie meno nadarmo.

3. Pamätaj, že máš svätiť sviatočné dni.
4. Cti svojho otca a svoju matku.
5. Nezabiješ.
6. Nezosmilníš.
7. Nepokradneš.
8. Nebudeš krivo svedčiť proti svojmu blížnemu.
9. Nebudeš žiadostivo túžiť po manželke svojho blížneho.
10. Nebudeš túžiť po majetku svojho blížneho.

Päťoro cirkevných prikázaní

1. V nedeľu a v prikázaný sviatok sa zúčastniť na svätej omši.
2. Zachovávať prikázané dni pokánia.
3. Aspoň raz v roku sa vyspovedať a vo Veľkonočnom období prijať Oltárnu sviatosť.
4. Uzatvárať manželstvo pred tvárou Cirkvi.
5. Podporovať cirkevné ustanovizne.

Každý piatok (okrem sviatku) je deň pokánia, lebo v ten deň zomrel za nás náš Spasiteľ. Kajúcnymi skutkami sa pripájame aspoň nepatrne k jeho obete, a tak sa hlásime k jeho krížu.

V piatok sme povinní dodržať **pôst** (odoprieť si mäsitý pokrm, alkoholický nápoj, fajčenie alebo nejakú zábavu), alebo vykonať **skutok zbožnosti** (účasť na sv. omši, čítanie zo Svätého písma alebo katechizmu, pobožnosť krížovej cesty, modlitba posv. ruženca a pod.), alebo **skutok lásky k blížnemu** (návšteva chorých, ich opatera a pod.).

Služba blížnemu

Vykonávame ju skutkami telesného a duchovného milosrdenstva.

Skutky telesného milosrdenstva

1. Dávať jesť hladným.
2. Dávať piť smädným.
3. Prichýliť pocerstných.
4. Odievať nahých.
5. Navštevovať chorých.
6. Poskytovať pomoc väzňom.
7. Pochovávať mŕtvych.

Skutky duchovného milosrdenstva

1. Napomínať hriešnikov.
2. Poučať nevedomých.
3. Dobre radiť pochybujúcim.
4. Tešiť zarmútených.
5. Trpezlivo znášať krivdu.
6. Odpúšťať ubližujúcim.
7. Modliť sa za živých a mŕtvych.

Základné pravdy Kristovho posolstva

1. Boh je láska.
2. Boh Otec posiela na svet Krista – Lásku.
3. Kristus posiela svojim verným Ducha Svätého – Ducha lásky.

II. ZÁKLADNÉ SPOLOČNÉ MODLITBY

Keď sa v *Skutkoch apoštolov* hovorí po prvý raz o spoločenstve veriacich, jasne sa hovorí aj o tom, že „všetci jednomyseľne zotrvali na modlitbách“ (1, 14). Spoločnej modlitbe

náleží osobitná dôstojnosť, pretože sám Kristus povedal: „Kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi“ (Mt 18, 20).

Úradnou spoločnou modlitbou Cirkvi je liturgia hodín, čiže denná modlitba Cirkvi, ktorou Cirkev posväčuje jednotlivé chvíle dňa a pripravuje sa ňou na slávenie Eucharistie. Veriacim sa odporúča účasť aspoň na večernej časti tejto modlitby – na vešperách. Cirkev odporúča, aby sa rodina ako domáca cirkev spoločne modlila, a to aj niektoré vhodné časti dennej modlitby Cirkvi.

Katolícky pozdrav

Pochválený buď Ježiš Kristus.
Naveky. Amen.

Znamenie kríža (a prežehnanie sa)

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. – Amen.

Modlitba Pána

Medzi ústnymi modlitbami na prvé miesto patrí modlitba Pána – Otče náš. Nijaká iná modlitba sa jej nevyrovná, lebo sám Spasiteľ nás ju naučil a prikázal modliť sa.

Otče náš, ktorý si na nebesiach,
posväť sa meno tvoje,
príď kráľovstvo tvoje,
buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi.
Chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpusť nám naše viny,
ako i my odpúšťame svojim vinníkom,
a neuveď nás do pokušenia,
ale zbav nás Zlého. Amen.

Anjelské pozdravenie

Prvá časť tejto modlitby odznela z úst anjela Gabriela a svätej Alžbety. Druhá časť je pokorná modlitba Cirkvi.

Zdravas', Mária, milosti plná,
Pán s tebou.

Požehnaná si medzi ženami
a požehnaný je plod života tvojho, Ježiš.
Svätá Mária, Matka Božia,
pros za nás hriešnych teraz
i v hodinu smrti našej. Amen.

Chváloslovie

Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému;
ako bolo na počiatku,
tak nech je i teraz, i vždycky, i na veky vekov. Amen.

Anjel Pána

Touto modlitbou uctieваме tajomstvá Zvestovania a Vtelenia Syna Božieho. Modlievame sa ju, keď zvoní na Anjel Pána ráno, na poludnie a večer.

V. Anjel Pána zvestoval Panne Márii.

R. A ona počala z Ducha Svätého.
Zdravas', Mária.

V. Hľa, služobnica Pána.

R. Nech sa mi stane podľa tvojho slova.
Zdravas', Mária.

V. A Slovo sa telom stalo.

R. A prebývalo medzi nami.

Zdravas', Mária.

V. Oroduj za nás, svätá Božia Rodička.

R. Aby sme sa stali hodni Kristových prisľúbení.

Modlime sa.

Bože, z anjelovho zvestovania vieme,
že tvoj Syn Ježiš Kristus sa stal človekom;
prosíme ťa,
vlej nám do duše svoju milosť,
aby nás jeho umučenie a kríž
priviedli k slávnemu vzkrieseniu.
Skrze Krista, nášho Pána.
Amen.

Vo Veľkonočnom období sa namiesto Anjel Pána modlíme:

Raduj sa, nebies Kráľovná

Raduj sa, nebies Kráľovná, aleluja.
Lebo koho si nosila, aleluja,
z mŕtvych vstal, jak predpovedal, aleluja.
Pros, aby nás k sebe prijal, aleluja.

V. Raduj sa a vesel' sa, Panna Mária, aleluja.

R. Lebo Pán naozaj vstal z mŕtvych, aleluja.

Modlime sa.

Bože, ty si zmŕtvychvstaním tvojho Syna,
nášho Pána Ježiša Krista, potešil celý svet;
prosíme ťa,

daj, aby sme na príhovor jeho Rodičky Panny Márie
dosiahli radosti večného života.
Skrze Krista, nášho Pána.
Amen.

Apoštolské vyznanie viery

má 12 článkov

Verím v Boha, Otca všemohúceho,
Stvoriteľa neba i zeme,
i v Ježiša Krista, jeho jediného Syna, nášho Pána,
ktorý sa počal z Ducha Svätého,
narodil sa z Márie Panny,
trpel za vlády Poncia Piláta,
bol ukrižovaný, umrel a bol pochovaný.
Zostúpil k zosnulým,
tretieho dňa vstal z mŕtvych,
vystúpil na nebesia,
sedí po pravici Boha Otca všemohúceho.
Odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych.
Verím v Ducha Svätého,
v svätú Cirkev katolícku,
v spoločenstvo svätých,
v odpustenie hriechov,
vo vzkriesenie tela
a v život večný. Amen.

Vzývanie Ducha Svätého

Ant.

Príď, Duchu Svätý,
naplň srdcia svojich veriacich
a zapáľ v nás oheň svojej lásky.

V. Zošli svojho Ducha a všetko bude stvorené.

R. A obnovíš tvárnosť zeme.

Modlime sa.

Večný Bože, ty osvecuješ srdcia veriacich svetlom
Ducha Svätého; daj, prosíme, aby sme v tomto Du-
chu poznávali, čo je správne, a vždy sa radovali z jeho
útechy a posily. Skrze Krista, nášho Pána.

Amen.

Modlitba pri stolovaní

Pred jedlom

Všetci čakajú na teba, že im dáš pokrm v pravý čas.

Ty im ho dávaš a oni ho zbierajú.

Otváraš svoju ruku, sýtia sa dobrotami.

V. Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému.

R. Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždyc-
ky, i na veky vekov. Amen.

Požehnaj nás Pane, i tieto dary, ktoré budeme
požívať z tvojej štedrosti. Skrze Krista, nášho Pána.

R. Amen.

Po jedle

Chváľte Pána, všetky národy,
oslavujte ho, všetci ľudia;
lebo je veľké jeho milosrdenstvo voči nám
a pravda Pánova trvá naveky.

V. Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému.

R. Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždyc-
ky, i na veky vekov. Amen.

V. Ďakujeme ti, všemohúci Bože, za všetky tvoje
dobrodenia. Lebo ty žiješ a kraľuješ na veky ve-
kov.

R. Amen.

III. OSOBNÁ MODLITBA

„Kresťan je síce povolaný k spoločnej modlitbe, lenže popri-
tom musí vojsť do svojej komôrky, aby sa modlil k Otcovi v skry-
tosti“ (konštitúcia *Sacrosanctum Concilium*, 12). Osobná mod-
litba je rozhovor človeka – Božieho dieťaťa – s nebeským Ot-
com. V súkromnom rozhovore neodriekame myšlienky iných,
ale voľne sa rozprávame s tým, koho máme radi (napr. s rodič-
mi) o tom, čo máme na srdci. Aj osobná modlitba má byť takým
rozhovorom s Bohom.

Nasledujúce modlitby sú ukázkami, ako máme hovoriť
s Bohom. Môžu byť podnetom pre našu osobnú modlitbu.

Ranná modlitba

Nový deň je novou príležitosťou, ktorú nám dáva Boh, aby
sme mu oddane slúžili v svojich bratoch a obohacovali svoj du-
chovný život. Preto ranná modlitba má byť vďakou za nový deň
a prosbou o pomoc. K rannej modlitbe patrí vzbudiť si dobrý

úmysel. Hneď ako sa prebudím, klaknem si a vzbudím si dobrý úmysel, napr. takto:

Všetko pre teba, Najsvätejšie Srdce Ježišovo.

Potom sa modlím:

1.

Klaniam sa ti, môj Bože, a milujem ťa celým srdcom. Ďakujem ti, že si ma stvoril a urobil kresťanom a že si ma túto noc zachoval v zdraví a v milosti.

Obetujem ti všetky svoje myšlienky, slová a skutky v tomto novom dni.

Daj, aby boli na tvoju česť a slávu a mne na spásu.

Chráň ma od hriechu a od všetkého zla.

Tvoja milosť nech je vždy so mnou i s mojimi drahými. Amen.

Otče náš. Zdravas'.

Svätý anjel strážca, stoj pri mne a stráž ma. Amen.

2.

Nebeský Otče, ďakujem ti, že som si odpočinul a opäť sa prebudil. Je to tvoj dar. To, čo je mojou povinnosťou, chcem dnes od rána do večera plniť tak, ako to robil tvoj jednorodený Syn: všade, kam prišiel, zanechal po sebe len dobro. Každého, s kým sa stretnem, mi posielaš, aby som v ňom poznal svojho brata. Vo všetkom, čo urobím a poviem, nech sa mi zjaví láska, ktorou Kristus všetkých objíma. Nech

mám pre každého dobré slovo, prv než sa s ním rozíd-
dem. Nech mám cit pre druhých a myslím viac na
nich ako na seba. Prosím ťa, daj, aby som sa vždy ovlá-
dal; nech nie je zo mňa mrzutec, ale nech som ku
každému láskavý a srdečný. Nech vo mne zostane aj
iskra humoru, ktorého je tak zapotreby. Od Ducha
Svätého si vyprosujem tvoju milosť, aby mi k tomuto
všetkému pomáhala. A ešte jedno: Dovoľ, aby som
prostredníctvom Panny Márie priviedol každého
aspoň o krôčik bližšie k tvojmu Synovi. Môj Bože,
všetko pre teba, s tebou a v tebe. (*Ján XXIII.*)

3.

Božské Srdce Ježišovo, obetujem ti prostredníc-
tvom Nepoškvrneného Srdca Panny Márie a v spoje-
ní s obeťou svätej omše všetky svoje modlitby, práce
a utrpenia dnešného dňa na odčinenie hriechov,
za spásu všetkých ľudí a na oslavu nebeského Otca.

Obetujem ti to všetko na úmysly apoštolátu mod-
litby, požehnané Svätým Otcom na tento mesiac.

4.

(Spoločná ranná modlitba)

V. Pane, otvor moje pery.

R. A moje ústa budú ohlasovať tvoju slávu.

R. Už od úsvitu sa viniem k tebe, Bože.

Bože, ty si môj Boh,
už od úsvitu sa viniem k tebe.
 Za tebou prahne moja duša,
 za tebou túži moje telo.
Ako vyschnutá pustá zem bez vody,
tak ťa túžim uzrieť vo svätyni
a vidieť tvoju moc a slávu.
 Veď tvoja milosť je lepšia než život;
 moje pery budú ťa oslavovať.

R. Už od úsvitu sa viniem k tebe, Bože.

Celý život ťa chcem velebiť
a v tvojom mene dvíhať svoje ruky k modlitbe.
 Na svojom lôžku myslím na teba,
 o tebe rozjímam hneď za rána.
Moja duša sa vinie k tebe,
ujímaš sa ma svojou pravickou.

R. Už od úsvitu sa viniem k tebe, Bože.

Prosby

Velebme Krista, plného milosti a Ducha Svätého,
a s dôverou ho vzývajme:

Pane, daj nám svojho Ducha.

Daj nám prežiť tento deň príjemne, pokojne a bez
hriechu,

- aby sme ťa večer mohli chváliť s radosťou a s čistým srdcom.

Nech dnes žiari nad nami tvoj jas

- a riad' dielo našich rúk.

Rozjasni nad nami svoju tvár pre naše dobro a pokoj;

- nech nás dnes chráni tvoja mocná ruka.

Dobrotivo zhliadni na všetkých, čo sa spoliehajú na naše modlitby;

- uštedri im všetky dobrá pre dušu i pre telo.

Otče náš...

Všemohúci Bože, predchádzaj naše konanie svojím vnuknutím a sprevádzaj ho svojou pomocou, aby sme všetky podujatia s tebou začínali a s tvojou pomocou i dokončili. Skrze Krista, nášho Pána.

Amen.

Krátke modlitby cez deň

(Keď idem okolo kostola):

Ježišu v Najsvätejšej sviatosti, zmiluj sa nad nami.

(Vzbudenie ľútosti):

Bože, buď milostivý mne hriešnemu.

Pane Ježišu, nebuď mi sudcom, ale Spasiteľom.

Bože môj, zmiluj sa nado mnou pre zásluhy umučenia nášho Spasiteľa Ježiša Krista.

(Vzbudenie viery, nádeje a lásky):

Ó, môj Bože, verím v teba,
lebo si večná Pravda.
Ó, môj Bože, dúfam v teba,
lebo si nekonečné Milosrdenstvo.
Ó, môj Bože, milujem ťa,
lebo si sama Dobrota a Láska.

(V pokušení):

Zachráň ma, Pane Ježišu.
Ježišu tichý a pokorný srdcom,
urob moje srdce podľa svojho Srdca.

(Pri kríži):

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojím krížom vykúpil svet.

(Keď sa zvoní umieračikom):

Odpočinutie večné daj mu (jej), Pane,
a svetlo večné nech mu (jej) svieti.
Nech odpočíva v pokoji. Amen.
Svätý Jozef, patrón umierajúcich, oroduj za nás.

Večerná modlitba

K večernej modlitbe patrí poďakovať sa v rozhovore s Bohom za uplynulý deň. Krátkym spytovaním svedomia zistím, ako som deň prežil. (Hriechy úprimne oľutujem.)

1.

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen.

Pane, som pred tvojou tvárou; ty vidíš do môjho srdca a vieš, čo som dnes vykonal dobré a čo zlé.

(Chvilka na spytovanie svedomia.)

Pane, ďakujem ti za dobrodenia, ktorými si ma dnes sprevádzal, a úprimne ťa odprosujem za všetko, čo som urobil zle a čo nebolo v súlade s tvojou vôľou. Celým srdcom ťa milujem, a preto veľmi ľutujem, že som ťa hriechmi urazil. Chcem sa naozaj polepšiť a hriechu sa chrániť. Otče, odpusť mi pre krv Kristovu.

Chystám sa odpočívať, Pane, budem spať; ty sám bdej nado mnou. Až príde posledná moja noc, daj mi prebudiť sa v nebi.

(Ján XXIII.)

Drahá Matka, Panna Mária, pomôž mi spasiť si dušu. Svätý anjel strážca, ochraňuj ma.

2.

Klaniam sa ti, môj Bože,
a milujem ťa celým srdcom.

Ďakujem ti, že si ma stvoril a urobil kresťanom
a že si ma v tento deň zachoval v zdraví a milosti.
Odpusť mi všetko zlé, čo som urobil,
a ak som urobil niečo dobré, prijmi to odo mňa.

Chráň ma pri odpočinku od všetkého zla.
Tvoja milosť nech je vždy so mnou
i s mojimi drahými. Amen.
Otče náš... Zdravas'...

3.

(Spoločná večerná modlitba I)

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.
Amen.

Počujme Božie slovo:
(Krátko čítanie):

S o b o t a

Dt 6, 4 – 7

Pán, náš Boh, je jediný Pán! Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou silou. A tieto slová, ktoré ti ja dnes hovorím, budú v tvojom srdci, budeš ich opakovať svojim synom a hovoriť o nich, či budeš sedieť vo svojom dome alebo cestovať, či budeš líhať alebo vstávať.

N e d e ľ a

Zjv 22, 4 – 5

Budú hľadiť na Pánovu tvár a na čele budú mať jeho meno. Noci už nebude a nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo im bude žiariť Pán, Boh, a budú kralovať na veky vekov.

Pondelok

1 Sol 5, 9 – 10

Boh nás určil na to, aby sme získali spásu skrze nášho Pána Ježiša Krista, ktorý za nás zomrel, aby sme žili s ním, či už bdieme, alebo spíme.

Utorok

1 Pt 5, 8 – 9a

Buďte triezvi a bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. Vzoprite sa mu pevní vo viere.

Streda

Ef 4, 26 – 27

Nehrešte! Slnko nech nezapadá nad vašim hnevom a nenechávajúť miesto diablovej.

Štvrtok

1 Sol 5, 23

Sám Boh pokoja nech vás celých posväťí, aby sa zachoval váš duch neporušený a duša i telo bez úhony, keď príde náš Pán Ježiš Kristus.

Piatok

Jer 14, 9

Pane, ty si uprostred nás a tvoje meno sa vzýva nad nami. Neopúšťaj nás, Pane, Bože náš.

Nasleduje chvíľka ticha. Každý si spytuje svedomie, oľutuje hriechy a poďakuje sa za dobrodenia.

Vyznávam...

V. Do tvojich rúk, Pane, porúčam svojho ducha.

R. Do tvojich rúk, Pane, porúčam svojho ducha.

V. Ty si nás vykúpil, Pane Bože verný.

R. Porúčam svojho ducha.

V. Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému.

R. Do tvojich rúk, Pane, porúčam svojho ducha.

Všetci:

Chráň nás, Pane, keď bedlíme,

opatruj nás, keď spíme;

daj, aby sme bdeli s Kristom

a odpočívali pokojne.

Otče náš...

Nech nás žehná Pán, nech nás chráni od zlého a nech nás privedie do večného života. Amen.

Na záver:

Zdravas', Mária alebo Pod tvoju ochranu alebo zaspievať mariánsku antifónu.

4.

(Spoločná večerná modlitba II)

V. Bože, príd' mi na pomoc.

R. Pane, ponáhľaj sa mi pomáhať.

Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému.

Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz

i vždycky, i na veky vekov. Amen. (Aleluja.)

Ant.

Bože, tvoja tvár nech žiari nad nami a žehnaj nás.

Iba v Bohu spočíň, duša moja,
lebo od neho mi prichádza spása.

Iba on je moje útočisko a moja spása,
moja opora, nezakolíšem sa nikdy viac.

Ant.

Bože, tvoja tvár nech žiari nad nami a žehnaj nás.

Iba v Bohu spočíň, duša moja,
lebo len on mi dáva nádej.

Iba on je moje útočisko a moja spása,
moja opora, nezakolíšem sa.

Ant.

Bože, tvoja tvár nech žiari nad nami a žehnaj nás.

V Bohu je moja spása i sláva;
Boh je moja sila a v Bohu je moje útočisko.

Dúfajte v neho, ľudia, v každom čase,
pred ním si srdce otvorte;
Boh je naše útočisko.

Ant.

Bože, tvoja tvár nech žiari nad nami a žehnaj nás.

Prosby

Plní vďačnosti pozdvihnime svoju myseľ k nášmu Pánovi a Spasiteľovi, ktorý žehná svoj ľud, a oddane ho prosme:

Pane, požehnaj svoj ľud.

Milosrdný Bože, ochraňuj nášho pápeža... a nášho biskupa...

- a zachovaj ich svojej Cirkvi v zdraví.

Pane, dobrotivo ochraňuj našu vlasť

- a oslobod' nás od všetkého zla.

Pane Ježišu, prived' všetkých ľudí k spáse

- a k poznaniu pravdy.

Zdokonaľuj vo svojej láske všetkých kňazov

- a svojich veriacich zachovávajú jednotou ducha vo zväzku pokoja.

Pane, odmeň všetkých, čo nám dobre robia

- a daruj im večný život.

Našich zosnulých príbuzných a dobrodincov pridruž k svojim svätým

- a aj nás prijmi medzi blažených.

Otče náš...

Bože, ty osvetľuješ noc a po nej dávaš žiarť svojmu svetlu; daj, aby sme túto noc prežili bez Satanových nástrah a ráno ti mohli vzdávať vďaky pred tvojou tvárou. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

Na záver:

Zdravas', Mária alebo mariánska antifóna alebo chválospev: *Veľbí moja duša Pána.*

Napokon si spytujeme svedomie, oľutujeme hriechy a poďakujeme sa za Božie dobrodenia.

Ranná a večerná modlitba pre najmenších

1.

Srdce svoje k tebe dvíham
hneď za rána, Bože môj;
ako si ma chránil v noci,
tak i cez deň pri mne stoj!
Daj mi, Bože, cez celý deň
hojne svojej milosti,
aby som sa hriechu chránil
a žil vždy v nevinnosti. Amen.

Otče náš... Zdravas'...

2.

Ku koncu sa deň zas chýli,
k odpočinku zve ma noc;
Bože, ty beh času riadiš,
nesmierna je tvoja moc.
Svoje hriechy si ľutujem,
polepšiť sa sľubujem
a za tvoje dobrodenia
zo srdca ti ďakujem.

Otče náš... Zdravas'...

Anjel Boží, strážca môj,
prosím ťa, vždy pri mne stoj!
Pomocnú mi ruku daj,
vo všetkom mi pomáhaj,
aby som vždy, v každej chvíli,
viedol (viedla) život Bohu milý.
A tak tebou chránený (chránená)
bol (bola) raz v nebi spasený (spasená). Amen.

SLÁVENIE SVÄTEJ OMŠE

Konštitúcia *Sacrosanctum Concilium* (47) hovorí: „Náš Spasiteľ pri Poslednej večeri v tú noc, keď bol zradený, ustanovil eucharistickú obeť svojho tela a svojej krvi, aby ňou v priebehu vekov trvale zachoval obeť kríža, kým nepríde, a aby tak zveril Cirkvi, milovanej Neveste, pamiatku svojej smrti a svojho zmŕtvychvstania: sviatosť milosrdenstva, znak jednoty, puto lásky, veľkonočnú hostinu, pri ktorej prijímame Krista, duša sa naplňa milosťou a dostávame závdavok budúcej slávy.“

Svätá omša je vrcholom, centrom kresťanského života. V nej Boh Otec v Kristovi posväcuje svet a Boží ľud skrze Krista vzdáva najväčšiu úctu Bohu. Okrem toho prostredníctvom svätej omše si prisvojujeme ovocie Kristovej obety, čiže ňou sa v nás uskutočňuje dielo spásy.

Preto sa Cirkev veľmi usiluje, aby veriaci na tomto tajomstve neboli prítomní ako cudzí a nemí pozorovatelia, ale aby sa na posvätnom úkone zúčastňovali vedome, nábožne a činne (48).

Keďže pokrstení dostávajú v krste účasť na Kristovom kňazstve, pri omši vykonávajú svoje všeobecné kňazstvo podľa predpisov omšového poriadku. Veriaci je teda povinný zúčastniť sa na sv. omši činne, aby v nej vykonával svoje všeobecné kňazstvo. A tak omša v širšom zmysle je spoločná obeť kňaza a Božieho ľudu (Modlite sa, bratia, aby sa moja i vaša obeť...).

Pri liturgických sláveniach nech každý, či vysvätený služobník, alebo veriaci, koná pri plení svojej funkcie *in toto et in partem*, čo mu podľa povahy vecí a liturgických predpisov patrí.

Z toho vyplýva, že vlastnými časťami veriacich sú spevy na vstup, obetovanie a prijímanie. Aj odpovede kňazovi, prvé a druhé čítanie a medzispevy, zvolania pri príslušných úkonoch, prinášanie obetných darov, modlitby veriacich, úkon kajúcnosti, modlitba Pána sú úkony veriacich, ktoré uvádza a zakončuje kňaz. Vrcholom účasti je sväte prijímanie, na ktoré nás Cirkev volá ako na Baránkovu hostinu.

Vlastnými časťami kňaza-celebranta sú orácie, obrad prípravy obetných darov a najmä eucharistická modlitba, ktorú

majú všetci nábožne počúvať, obrady prijímania, požehnanie a prepustenie veriacich.

V prvých časoch kresťanstva bolo veľkým trestom dočasné vylúčenie z účasti na svätej omši pre niektoré väčšie hriechy.

Dnes Cirkev zdôrazňuje veriacim, aby sa aspoň v nedele a prikázané sviatky povinne zúčastňovali na sv. omši. V nedeľu, ktorá je dňom Pána, veriaci sú povinní zísť sa vedno, aby počúvali Božie slovo a mali účasť na Eucharistii, a tak si pripomínali umučenie, zmŕtvychvstanie a oslávenie Pána Ježiša a vzdávali vďaky Bohu (106).

Prikázané sviatky podľa Kódexu kánonického práva (can. 1246) sú:

1. Narodenie nášho Pána Ježiša Krista (25. XII.)
2. Zjavenie Pána (6. I.)
3. Nanebovstúpenie Pána (40. deň po Veľkej noci)
4. Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi (štvrtok po nedeli Najsvätejšej Trojice)
5. Svätej Božej Rodičky Márie (1. I.)
6. Nepoškvrnené počatie (8. XII.)
7. Nanebovzatie Panny Márie (15. VIII.)
8. Svätého Jozefa (19. III.; u nás nie je prikázaný sviatok)
9. Svätých apoštolov Petra a Pavla (29. VI.)
10. Všetkých svätých (1. XI.).

Okrem týchto povinných sviatkov Cirkev osobitne slávi tieto sviatky:

1. Obetovanie Pána (Hromnice 2. II.)
2. Zvestovanie Pána (25. III.)
3. Veľkonočný pondelok, Turíčny pondelok (u nás),
4. Narodenie Panny Márie (8. IX.)
5. Spomienka na všetkých zosnulých (2. XI.)
6. Svätého Štefana (26. XII.).

Na Slovensku osobitne slávime sviatok:

- Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska (15. IX.)
- svätých Cyrila a Metoda (5. VII.).

PRÍPRAVA NA OMŠU

Modlitba sv. Tomáša Akvinského

Všemohúci a večný Bože, pristupujem k sviatosti tvojho jednorodeného Syna a nášho Pána Ježiša Krista ako nečistý k prameňu milosrdenstva, nevidomý k svetlu večnej jasnosti, chudobný a biedny k Pánovi neba i zeme. Preto prosím tvoju bohatú a nesmiernu štedrosť, láskavo vylieč moje neduhy, obmy moju nečistotu, osvieť moju nevidomosť, obohať moju chudobu, zaodej moju nahotu, aby som mohol prijať anjelský chlieb, Kráľa kráľov, Pána nad vládcami, s takou úctivosťou a pokorou, s takou skrúšenosťou a nábožnosťou, s takou čistotou a vierou a s takým predsavzatím a úmyslom, aby to bolo na spásu mojej duše. Pomôž mi, prosím, prijať nielen sviatosť Pánovho tela a krvi, ale aj jej milosť a silu. Láskavý Bože, daj, aby som tak požíval telo tvojho jednorodeného Syna, nášho Pána Ježiša Krista, ktoré prijal z Márie Panny, aby som si zaslúžil začleniť sa do jeho tajomného tela a patriť k jeho údom. Najláskavejší Otče, daj, aby som tvojho milovaného Syna, ktorého chcem prijať teraz na svojej životnej púti v zahalenej podobe, mohol raz vidieť z tváre do tváre, lebo on s tebou žije a kraľuje na veky vekov. Amen.

ÚVODNÉ OBRADY

Ich úlohou je zo zhromaždených utvoriť spoločenstvo veriacich a správne ich pripraviť na počúvanie Božieho slova a na dôstojné slávenie Eucharistie (VS, 24).

Úvodný spev

Úvodný spev otvára slávenie bohoslužby, utužuje jednotu zhromaždených, ich myseľ uvádza do tajomstva liturgického obdobia alebo slávnosti a sprevádza prichádzajúceho kňaza a jeho asistenciu (VS, 25). Spieva sa primeraná pieseň vybraná z JKS alebo antifonálny spev.

Všetci stoja.

Uctenie oltára a pozdrav

Pred oltárom kňaz urobí patričnú poklonu, pobožká oltár a prípadne ho aj incenzuje. Potom ide s prisluhujúcimi k sedadlu. Po skončení úvodného spevu kňaz a veriaci sa prežehnajú; pri tom stoja. Kňaz obrátený k ľudu povie:

V mene Otca i Syna ✠ i Ducha Svätého.

Ľud odpovie:

Amen.

Potom kňaz rozopne ruky a pozdraví ľud slovami:

Milosť nášho Pána Ježiša Krista a láska Boha Otca i spoločenstvo Ducha Svätého nech je s vami všetkými.

Ľud odpovie:

I s duchom твоjím.

Druhá formula pozdravu.

K. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista.

L. Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista.

Alebo: I s duchom твоjím.

Tretia formula pozdravu:

K. Pán s vami. (Biskup: Pokoj vám.)

L. I s duchom твоjím.

Kňaz, prípadne iný schopný prisluhujúci, môže niekoľkými slovami uviesť ľud do omšovej liturgie dňa.

Úkon kajúčnosti

Nasleduje úkon kajúčnosti. Kňaz vyzve veriacich takto alebo podobne:

Bratia a sestry, uznajme svoje hriechy, aby sme mohli s čistým srdcom sláviť sväté tajomstvá.

Zachová sa chvíľa ticha. Potom všetci spoločne vyznávajú svoje viny:

Vyznávam všemohúcemu Bohu
i vám, bratia a sestry,
že som veľa zhrešil

myšlienkami, slovami, skutkami
a zanedbávaním dobrého.

Pri nasledujúcich slovách sa bijú v prsia.

Moja vina, moja vina, moja preveľká vina.

Pokračujú:

Preto prosím blahoslavenú Máriu, vždy Pannu,
všetkých anjelov a svätých
i vás, bratia a sestry,
modlite sa za mňa k Pánu, Bohu nášmu.

Potom kňaz prosí Pána Boha o odpustenie:

Nech sa zmiluje nad nami všemohúci Boh, nech nám
hriechy odpustí a privedie nás do života večného.

Lud odpovie:

Amen.

Druhá formula

K. Bratia a sestry, uznajme svoje hriechy, aby sme
mohli s čistým srdcom sláviť sväté tajomstvá.

Chvíľka ticha.

K. Zmiluj sa nad nami, Pane.

L. Lebo sme sa prehrešili proti tebe.

- K. Ukáž nám, Pane, svoje milosrdenstvo.
L. A daj nám svoju spásu.
K. Nech sa zmiluje nad nami všemohúci Boh, nech
nám hriechy odpustí a privedie nás do života več-
ného.
L. Amen.
-

Tretia formula

- K. Bratia a sestry, uznajme svoje hriechy, aby sme
mohli s čistým srdcom sláviť sväté tajomstvá.

Chvíľa ticha.

- K. Pane Ježišu, ty si bol poslaný uzdraviť skrúsených
srdcom: Pane, zmiluj sa.
L. Pane, zmiluj sa.
K. Ty si prišiel volať hriešnikov: Kriste, zmiluj sa.
L. Kriste, zmiluj sa.
K. Ty sedíš po pravici Otca, aby si nás zastával: Pane,
zmiluj sa.
L. Pane, zmiluj sa.
K. Nech sa zmiluje nad nami všemohúci Boh, nech
nám hriechy odpustí a privedie nás do života
večného.
L. Amen.

Pri tejto tretej formule úkonu kajúcnosti možno použiť aj
iné vzývania primerané liturgickému obdobiu.

Tretia formula úkonu kajúcnosti nahrádza Vzývanie Pána
- Kýrie.

Vzývanie Pána – Kýrie

Nasleduje vzývanie Pána: Pane, zmiluj sa (Kýrie, eléison), ak ešte nebolo vo formule úkonu kajúcnosti.

K. Pane, zmiluj sa.

L. Pane, zmiluj sa.

K. Kriste, zmiluj sa.

L. Kriste, zmiluj sa.

K. Pane, zmiluj sa.

L. Pane, zmiluj sa.

Alebo:

K. Kýrie, eléison.

L. Kýrie, eléison.

K. Christe, eléison.

L. Christe, eléison.

K. Kýrie, eléison.

L. Kýrie, eléison.

Oslavná pieseň – Glória

Glória je prastarý a ctihodný hymnus. Ňou Cirkev, zhromaždená v Duchu Svätom, oslavuje Boha Otca a Baránka a vzýva ho.

Spieva sa alebo sa recituje v nedele (okrem pôstnych a adventných), na slávnosti a sviatky.

Sláva Bohu na výsostiach
a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.
Chválim ťa, velebíme ťa,
klaníme sa ti, oslavujeme ťa,

vzdávame ti vďaky,
lebo veľká je sláva tvoja,
Pane Bože, Kráľ nebeský,
Boh Otec všemohúci.
Pane, Ježišu Kriste, ty jednorodený Syn,
Pán a Boh, Baránok Boží, Syn Otca:
Ty snímaš hriechy sveta,
zmiluj sa nad nami.
Ty snímaš hriechy sveta,
prijmi našu úpenlivú prosbu.
Ty sedíš po pravici Otca,
zmiluj sa nad nami.
Veď len ty si Svätý,
len ty si Pán,
len ty si Najvyšší, Ježišu Kriste,
s Duchom Svätým v sláve Boha Otca.
Amen.

Modlitba dňa – kolekta

Po hymnuse (alebo ak nie je, hneď po vzývaní Pána) kňaz so zloženými rukami povie:

Modlime sa.

Všetci spolu s kňazom zotrávajú chvíľu v tichej modlitbe. Potom kňaz s rozopätými rukami prednesie modlitbu dňa. Na konci modlitby ľud zvolá:

Amen.

LITURGIA SLOVA

V čítaniach Boh hovorí k svojmu ľudu, zjavuje tajomstvo vykúpenia a spásy a poskytuje duchovný pokrm. Ba vo svojom slove je sám Kristus prítomný uprostred veriacich (VS, 33).

Prvé čítanie

Lektor ide k ambóne a číta prvé čítanie. Všetci sediačky počúvajú.

Lektor dá znak, že skončil, slovami:

Počuli sme Božie slovo.

Všetci zvolajú:

Bohu vdďaka.

Medzispev – responzóriový žalm

Žalmista alebo spevák prednesie žalm a ľud odpovedá responzóriovým veršom – refrénom (na nedele a slávnosti, pozri na s. 61–79).

Druhé čítanie

V nedele, na slávnosti a pri osobitných príležitostiach bývajú pred evanjeliom dve čítania. Druhé čítanie číta lektor – tak ako prvé – pri ambóne.

Dá znak, že čítanie skončil, slovami:

Počuli sme Božie slovo.

Všetci zvolajú:

Bohu vdďaka.

Spev pred evanjeliom

Na evanjelium sa pripravujeme spevom – alelujovým veršom alebo inou vhodnou piesňou; spievame postojačky.

Ak sa používa kadidlo, kňaz vloží doň tymian. Potom určený služobník (diakon), ktorý má predniesť evanjelium, skloní sa pred kňazom a potichu prosí o požehnanie.

Požehnaj ma, otče.

Kňaz potichu povie:

Pán nech je v tvojom srdci i na твоjich perách, aby si dôstojne hlásal jeho evanjelium. V mene Otca i Syna ✠ i Ducha Svätého.

Diakon odpovie:

Amen.

Ak kňaz sám číta evanjelium, sklonený pred oltárom sa ticho modlí:

Všemohúci Bože, očisť mi srdce i pery, aby som dôstojne hlásal tvoje sväté evanjelium.

Tretie čítanie – evanjelium

Potom diakon (kňaz) ide k ambóne. Môžu ho sprevádzať prísľuhujúci s kadidlom a sviecami.

Tam povie:

Pán s vami.

Lud: I s duchom твоjím.

Diakon (kňaz): Čítanie zo svätého evanjelia podľa M.

Medzitým poznačí znakom kríža najprv knihu, potom seba na čele, na perách a na hrudi. Na čele, na perách a na hrudi sa poznačia znakom kríža aj veriaci.

Lud zvolá:

Sláva tebe, Pane.

Potom diakon alebo kňaz incenzuje knihu (ak sa používa kadidlo) a prednesie evanjelium.

Po prečítaní evanjelia diakon (kňaz) povie:

Počuli sme slovo Pánovo.

Všetci zvolajú:

Chvála tebe, Kriste.

Potom diakon (kňaz) pobožká knihu a potichu povie:

Slová svätého evanjelia nech zmyjú naše previnenia.

Homília

Je povinná v nedeľu a v prikázané sviatky. Odporúča sa aj v iné dni. Cez homíliu sedíme.

Po homílii môže kňaz ponechať chvíľu ticha, aby sme rozjímali o počutí Božom slove.

Vyznanie viery – Krédo

Po homílii, ak je predpísané, nasleduje vyznanie viery. Vyjadrujeme ním súhlas s počutým Božím slovom a zároveň si pripomíname základné články viery, prv než začneme sláviť Eucharistiu. Vyznanie viery hovorí kňaz spolu s ľudom v nedele a na slávnosti. Keď sa spieva, spievajú ho všetci spolu alebo striedavo.

(Nicejsko-carhradské vyznanie viery)

Verím v jedného Boha,
Otca všemohúceho,
Stvoriteľa neba i zeme,
sveta viditeľného i neviditeľného.
Verím v jedného Pána Ježiša Krista,
jednorodného Syna Božieho,
zrodeného z Otca pred všetkými vekmi;
Boha z Boha, Svetlo zo Svetla,
pravého Boha z Boha pravého,
splodeného, nie stvoreného,
jednej podstaty s Otcom:
Skrze neho bolo všetko stvorené.
On pre nás ľudí a pre našu spásu zostúpil z nebies.

Pri slovách: *A mocou Ducha Svätého... a stal sa človekom*
– sa všetci uklonia.

A mocou Ducha Svätého
vzal si telo z Márie Panny
a stal sa človekom.
Za nás bol aj ukrižovaný za vlády Poncia Piláta,
bol umučený a pochovaný,

ale tretieho dňa vstal z mŕtvych
podľa Svätého písma.
A vystúpil do neba,
sedí po pravici Otca.
A znova príde v sláve súdiť živých i mŕtvych
a jeho kráľovstvu nebude konca.
Verím v Ducha Svätého,
Pána a Oživovateľa,
ktorý vychádza z Otca i Syna.
Jemu sa zároveň s Otcom a Synom
vzdáva poklona a sláva.
On hovoril ústami prorokov.
Verím v jednu, svätú, katolícku a apoštolskú Cirkev.
Vyznávam jeden krst na odpustenie hriechov.
A očakávam vzkriesenie mŕtvych
a život budúceho veku.
Amen.

Namiesto tohto vyznania viery možno sa modliť Apoštolské
vyznanie viery.

Verím v Boha,
Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme,
i v Ježiša Krista,
jeho jediného Syna, nášho Pána,

Pri slovách: *ktorý sa počal... narodil sa z Márie Panny* – sa
všetci uklonia.

ktorý sa počal z Ducha Svätého,
narodil sa z Márie Panny,

trpel za vlády Poncia Piláta,
bol ukrižovaný, umrel a bol pochovaný;
zostúpil k zosnulým,
tretieho dňa vstal z mŕtvych,
vystúpil na nebesia,
sedí po pravici Boha Otca všemohúceho.
Odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych.
Verím v Ducha Svätého,
v svätú Cirkev katolícku,
v spoločenstvo svätých,
v odpustenie hriechov,
vo vzkriesenie tela
a v život večný.
Amen.

Modlitba veriacich

Ňou veriaci vykonávajú úlohu svojho všeobecného kňazstva. Kňaz hovorí výzvu a záverečnú modlitbu. Kantor alebo niekto z veriacich prednáša jednotlivé prosby z ambóny. Ľud odpovedá spoločným zvolaním alebo tichou modlitbou. Po záverečnej modlitbe kňaza ľud povie: Amen.

LITURGIA EUCHARISTIE

V Eucharistickej bohoslužbe sú tri veľké úkony:

1. Príprava obetných darov – prinášame na oltár to, čo Kristus vzal do rúk: chlieb a víno.
2. Eucharistická modlitba – vzdávame Bohu vďaky za celé dielo spásy a obetované dary kňaz premieňa na telo a krv Krista Pána.

3. Obrad prijímania – v lámaní chleba sa prejavuje jednota veriacich a v obetnej veľkonočnej hostine veriaci prijímajú telo a krv Krista Pána takisto, ako ich prijímali apoštoli z rúk samého Krista.

PRÍPRAVA OBETNÝCH DAROV

Po skončení liturgie slova prisluhujúci pripravia na oltár korporál, purifikatórium, kalich a misál. Medzitým sa spieva vhodná pieseň.

Odporúča sa, aby veriaci vyjadrili svoju účasť nejakým darom. Môžu priniesť chlieb a víno na slávenie Eucharistie, alebo iné dary, určené na potreby Cirkvi a chudobným.

Kňaz vezme paténu s chlebom (nádobu s hostiami), drží ju trochu pozdvihnutú nad oltárom a potichu hovorí:

Dobrorečíme ti, Bože, Pane svetov, že sme z tvojej štedrosti prijali tento chlieb. Obetujeme ho tebe ako plod zeme a práce ľudských rúk, aby sa nám stal chlebom života.

Potom položí paténu s chlebom na oltár. Ak sa nespieva, kňaz môže tieto slová predniesť nahlas.

Ľud môže zvolať:

Zvelebený Boh naveky!

Kňaz naleje do kalicha víno a trochu vody. Pritom potichu hovorí:

Tajomstvo tejto vody a vína nech nás spojí s božstvom Ježiša Krista, ktorý láskavo prijal našu ľudskú prirodzenosť.

Potom kňaz vezme kalich, drží ho trocha pozdvihnutý nad oltárom a potichu hovorí:

Dobrorečíme ti, Bože, Pane svetov, že sme z tvojej štedrosti prijali toto víno. Obetujeme ho tebe ako plod viniča a práce ľudských rúk, aby sa nám stalo duchovným nápojom.

Potom položí kalich na korporál. Ak sa nespieva, kňaz môže tieto slová predniesť nahlas.

Ľud môže zvolať:

Zvelebený Boh naveky!

Potom sa kňaz skloní a potichu hovorí:

Prijmi nás, Bože, v duchu pokorných a v srdci skrúšených, a naša dnešná obeta nech nájde zaľúbenie v твоjich očiach.

Ak sa používa kadidlo, kňaz môže incenzovať obetné dary a oltár. Potom prísluhujúci incenzuje kňaza a ľud.

Potom si kňaz po strane oltára umyje ruky, pričom potichu hovorí:

Pane, zmy zo mňa moju vinu a očisť ma od hriechu.

Kňaz stojac uprostred oltára obrátený k ľudu, rozopne a znova zloží ruky, pričom hovorí:

Modlite sa, bratia a sestry, aby sa moja i vaša obeta zaľúbila Bohu Otcu všemohúcemu.

Lud odpovie:

Nech Pán prijme obeť z tvojich rúk
na chválu a slávu svojho mena,
na úžitok nám i celej svätej Cirkvi.

Modlitba nad obetnými darmi

Potom kňaz s rozopätými rukami prednesie modlitbu nad obetnými darmi. Lud ju uzavrie zvolaním:

Amen.

EUCCHARISTICKÁ MODLITBA

Eucharistická modlitba si vyžaduje, aby ju všetci počúvali úctivo a v tichosti a zúčastnili sa na nej zvolaniami.

V misáli sú štyri eucharistické modlitby. Úvod k eucharistickej modlitbe tvorí prefácia. Tých je viac a menia sa podľa obdobia a sviatku.

Pieseň vďaky – Prefácia

K: Pán s vami.

L: I s duchom твоjím.

K: Hore srdcia.

L: Máme ich u Pána.

K: Vzdávajme vďaky Pánovi, Bohu nášmu.

L: Je to dôstojné a správne.

Kňaz spieva alebo recituje s rozopätými rukami prefáciu. Na konci prefácie kňaz si zloží ruky a zakončí ju spolu s veriacimi:

Svätý, svätý, svätý, Pán Boh všetkých svetov.
Plné sú nebesia i zem tvojej slávy.
Hosanna na výsostiach!
Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom.
Hosanna na výsostiach!

Medzi časťami liturgie určenými kňazovi prvé miesto patrí eucharistickej modlitbe, ktorá je vrcholom celej bohoslužby. Kňaz prednáša túto modlitbu jasne a nahlas, všetci ho majú pozorne počúvať. Preto sa veriaci nemajú cez eucharistickú modlitbu venovať svojim súkromným modlitbám.

Keď sa blíži premenenie, veriaci si kľaknú. Cez pozdvihovanie sa úctivo pozerú na Kristovo telo a krv.

Druhá eucharistická modlitba

Kňaz rozopne ruky a hovorí:

Naozaj si svätý, Otče, ty prameň všetkej svätosti.

Zopne ruky, vystrie ich nad obetné dary a hovorí (i všetci koncelebranti s ním):

Preto ťa prosíme, posväť tieto dary rosou svojho Ducha,

zopne ruky, urobí znak kríža nad chlebom a kalichom a hovorí:

aby sa nám stali telom ✠ a krvou nášho Pána Ježiša Krista.

Zopne ruky. V nasledujúcich formulách treba predniesť Pánove slová jasne a zrozumiteľne, ako to ich povaha vyžaduje.

On, prv než sa dobrovoľne vydal na smrť,

vezme chlieb, drží ho trocha pozdvihnutý nad oltárom a pokračuje:

vzal chlieb a vzdával vďaky, lámal ho a dával svojim učeníkom, hovoriac:

trocha sa skloní

Vezmite a jedzte z neho všetci: toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás.

Ukáže konsekrovanú hostiu ľudu, znova ju položí na paténu a pokľaknutím adoruje. Potom pokračuje:

Podobne po večeri

vezme kalich, drží ho trocha pozdvihnutý nad oltárom a pokračuje:

vzal kalich, znova vzdával vďaky a dal ho svojim učeníkom, hovoriac:

trocha sa skloní

Vezmite a pite z neho všetci: toto je kalich mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás i za všetkých na odpustenie hriechov. Je to krv novej a večnej zmluvy. Toto robte na moju pamiatku.

Ukáže kalich ľudu, znova ho položí na korporál a pokľaknutím adoruje. Potom povie:

Hľa, tajomstvo viery.

Ľud odpovie zvolaním:

Smrť tvoju, Pane, zvestujeme
a tvoje zmŕtvychvstanie vyznávame,
kým neprídeš v sláve.

Druhá formula:

K: Vyznajme tajomstvo viery.
E: Pane, keď jeme tento chlieb
a pijeme z tohto kalicha,
zvestujeme tvoju smrť,
kým neprídeš v sláve.

Tretia formula:

K: Veľké je tajomstvo viery.
E: Spasiteľ sveta, zachráň nás,
veď ty si nás vykúpil
svojím krížom a zmŕtvychvstaním.

Potom kňaz s rozopätými rukami hovorí:

Keď teda slávime pamiatku smrti a zmŕtvychvstania tvojho Syna, obetujeme ti, Otče, chlieb života

a kalich spásy. Ďakujeme ti, že si nás uznal za hodných stáť pred tvojou tvárou a tebe slúžiť.

Pokorne ťa prosíme, nech nás všetkých, ktorí máme účasť na Kristovom tele a krvi, združí v jedno Duch Svätý.

Pamätaj, Otče, na svoju Cirkev, rozšírenú po celom svete, a veď ju k dokonalej láske v jednote s naším pápežom M. a s naším biskupom M. i so všetkými kňazmi a diakonmi.

Tu možno spomenúť aj meno pomocného biskupa podľa Všeobecných smerníc Rímskeho misála, č. 109.

V omšiach za zosnulých možno pridať:

Pamätaj na svojho služobníka (svoju služobnicu) M., ktorého (ktorú) si z tohto sveta (dnes) povolal k sebe. Keďže krstom sa stal (stala) podobným (podobnou) tvojmu Synovi v smrti, daj mu (jej) účasť aj na jeho zmŕtvychvstaní.

Pamätaj i na našich bratov a sestry, čo zomreli v nádeji na vzkriesenie, i na všetkých, ktorí v tvojej milosti odišli z tohto sveta, a dovoľ im uvidieť svetlo tvojej tváre.

Prosíme ťa, zmiluj sa nad nami všetkými, aby sme si zaslúžili účasť na večnom živote v spoločenstve so svätou Bohorodičkou Pannou Máriou, s blaženými apoštolmi a so všetkými svätými, v ktorých si mal

od vekov zaľúbenie, žeby sme ťa mohli chváliť a oslavovať

zopne ruky

skrze tvojho Syna Ježiša Krista.

Na konci eucharistickej modlitby kňaz vezme paténu s hostiou a kalich, pozdvihne ich a hovorí:

Skrze Krista, s Kristom a v Kristovi, máš ty, Bože Otče všemohúci, v jednote s Duchom Svätým všetku úctu a slávu po všetky veky vekov.

Lud zvolá:

Amen.

OBRAD PRIJÍMANIA

Keďže eucharistická slávnosť je veľkonočnou hostinou, je prospešné, aby podľa Pánovho príkazu veriaci dostatočne pripravení prijali jeho telo a krv ako duchovný pokrm. Na to poukazuje lámanie Chleba a iné prípravné obrady, ktorými sa veriaci bezprostredne pripravujú na prijímanie (VS, 56).

Modlitba Pána

V tejto modlitbe žiadame každodenný chlieb, v ktorom sa kresťanom naznačuje aj eucharistický chlieb, a prosíme o očistenie od hriechov, aby sa sväté veci dávali naozaj svätým (VS, 56a). Preto sa túto modlitbu modlíme nábožne ako prípravu na sväté prijímanie.

Kňaz vyzve ľud na modlitbu; modlitbu Pána sa modlia všetci spolu s kňazom, potom sám kňaz pripája embolizmus, ktorý ľud uzaviera doxológiou.

Kňaz povie takto alebo podobne:

Na príkaz nášho Spasiteľa a podľa jeho božského učenia osmeľujeme sa povedať:

Kňaz rozopne ruky a spolu s ľudom pokračuje:

Otče náš, ktorý si na nebesiach,
posväť sa meno tvoje,
príd' kráľovstvo tvoje,
buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi.
Chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpusť nám naše viny,
ako i my odpúšťame svojim vinníkom,
a neuveď nás do pokušenia,
ale zbav nás Zlého.

Ďalej pokračuje iba kňaz s rozopätými rukami: (Embolizmus)

Prosíme Ťa, Otče, zbav nás všetkého zla,
udeľ svoj pokoj našim dňom
a príd' nám milosrdne na pomoc,
aby sme boli vždy uchránení
pred hriechom a pred každým nepokojom,
kým očakávame splnenie blaženej nádeje
a príchod nášho Spasiteľa Ježiša Krista.

Zopne ruky.

Lud zakľúči modlitbu zvolaním:

Lebo tvoje je kráľovstvo a moc i sláva naveky.

Obrad pokoja

Veriaci prosia o pokoj a jednotu pre Cirkev a pre celú ľudskú rodinu a navzájom si prejavujú lásku, prv ako budú mať účasť na jednom chlebe.

Kňaz s rozopätými rukami nahlas hovorí:

Pane Ježišu Kriste, ty si povedal svojim apoštolom:
Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ne-
hľad' na naše hriechy, ale na vieru svojej Cirkvi a po-
dľa svojej vôle jej milostivo daruj pokoj a jednotu,

zopne ruky

lebo ty žiješ a kraľuješ na veky vekov.

Lud odpovie:

Amen.

Kňaz, obrátený tvárou k ľudu, rozopne a znova zloží ruky, pričom hovorí:

Pokoj Pánov nech je vždy s vami.

Lud odpovie:

I s duchom tvojím.

Diakon (kňaz) môže dodať:

Dajte si znak pokoja.

Podľa miestneho zvyku si všetci dajú navzájom znak pokoja a lásky. Kňaz dá znak pokoja diakonovi alebo prisluhujúcemu.

Zbor zvolá:

Pokoj a bratská láska

všetci:

nech je medzi nami.

A podajú si ruky.

Lámanie chleba

Úkon lámania eucharistického chleba, ktorý Kristus konal pri Poslednej večeri, už z čias apoštolov dal meno celej eucharistickej obete. Tento obrad má nielen praktický dôvod, ale naznačuje, že prijímaním z jedného chleba života, ktorým je Kristus, „mnohí sa stávame jedným telom!“ (porov. *1 Kor* 10, 17; *Vš*, 56c).

Kňaz vezme hostiu, rozlomí ju nad paténou a kúsok hostie vpustí do kalicha.

Pritom potichu hovorí:

Telo a krv nášho Pána Ježiša Krista, spojené v tomto kalichu, nech nám prijímajúcim osožia pre život večný.

Kým kňaz láme chlieb, ľud hovorí alebo spieva:

Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta:

zmiluj sa nad nami.

Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta:

zmiluj sa nad nami.

Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta:

daruj nám pokoj.

Ak lámanie chleba trvá dlhšie, možno toto zvolanie opakovať viackrát. Len posledné zvolanie sa zakončí slovami: daruj nám pokoj.

Modlitba pred prijímaním

Potom kňaz so zopätými rukami potichu hovorí:

Pane Ježišu Kriste, Syn Boha živého, ty si z vôle Otca a za spoluúčinkovania Ducha Svätého svojou smrťou oživil svet. Týmto svojím presväтым telom a krvou zbav ma všetkých mojich hriechov a každého zla. Daj, aby som sa vždy pridržiaval tvojich prikázaní, a nikdy nedopusť, aby som sa odlúčil od teba.

Alebo:

Pane Ježišu Kriste, nech mi prijatie tvojho tela a krvi neslúži na odsúdenie a zatratenie, ale pre tvoju dobrotu nech mi ochraňuje a uzdravuje dušu i telo.

Aj ľud sa tichou modlitbou pripravuje, aby s osohom prijal Kristovo telo.

Prijímanie

Kňaz ukazuje veriacim eucharistický chlieb, ktorý budú prijímať, a pozýva ich na Kristovu hostinu. Súčasne slovami evanjelia spolu s veriacimi vzbudzuje úkon pokory.

Pokľakne, vezme hostiu a držiak ju trochu pozdvihnutú nad paténou, obrátený k ľudu, nahlas hovorí:

Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta.
Blažení tí, čo sú pozvaní na hostinu Baránkovu.

Potom spolu s veriacimi povie:

Pane, nie som hoden,
aby si vošiel pod moju strechu,
ale povedz iba slovo, a duša mi ozdravie.

Kňaz, obrátený k oltáru, potichu hovorí:

Telo Kristovo nech ma zachová pre život večný.

A úctivo prijme Kristovo telo.

Potom vezme kalich a potichu hovorí:

Krv Kristova nech ma zachová pre život večný.

A úctivo prijme Kristovu krv.

Kňaz vezme paténu alebo pyxidu a ide k prijímajúcim. Pozdvihne hostiu, ukáže ju prijímajúcemu a povie:

Telo Kristovo.

Prijímajúci odpovie:

Amen.

A prijme Kristovo telo.

Keď sa prijímanie vysluhuje pod obojím spôsobom, pri prijímaní z kalicha kňaz povie:

Krv Kristova.

Prijímajúci odpovie:

Amen.

Keď sa dáva prijímanie tak, že sa hostia namočí do Kristovej krvi, kňaz povie:

Telo a krv Kristova.

Prijímajúci odpovie:

Amen.

Keď kňaz prijíma Kristovo telo, začne sa spev na prijímanie. Tento spev má jednotou hlasov vyjadriť duchovnú jednotu prijímajúcich, prejať radosť srdca a urobiť bratskejším sprievod na prijímanie Kristovho tela (VS, 56i).

Ak sa nespieva, vtedy veriaci, alebo niekto z nich, alebo lektor recitujú antifónu na prijímanie z Misála.

Po skončení prijímania kňaz, alebo diakon, alebo akolyta očistí paténu nad kalichom a potom aj kalich.

Pri purifikácii potichu hovorí:

Pane, čo sme prijali ústami, nech očistí a posväťí naše srdce, a čo sme prijali pod spôsobom časných darov, nech sa nám stane zárukou večného života.

Potom sa kňaz môže vrátiť k sedadlu. Možno zachovať chvíľu ticha alebo recitovať nejaký ďakovný žalm, prípadne spievať primeranú pieseň (pieseň chvály, napr. JKS č. 265, 269, 270, 303).

Vo chvíli posvätného ticha možno sa v srdci modliť takto:

1

Čím sa odvdáčim Pánovi za všetko, čo mi dal? (Ž 116, 12).
Našla som toho, koho moja duša miluje. Chytila som ho a nepustila viac (*Pies* 3, 4).

Velebte so mnou Pána a oslavujme jeho meno spoločne (Ž 34, 4).

Oslavujte Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky (Ž 106, 1).

Milostivý a milosrdný je Pán, zhovievavý a veľmi láskavý (Ž 145, 8).

2

Pán môj a Boh môj! (*Jn* 20, 28).

Ty si Mesiáš, Syn živého Boha (*Mt* 16, 16).

Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus (*Gal* 2, 20).

Kto nás odlúči od Kristovej lásky? (*Rim* 8, 35).

Žijem vo viere v Božieho Syna, ktorý ma miluje a vydal seba samého za mňa (*Gal* 2, 20).

Jemu sláva naveky. Amen (*Rim* 11, 36).

3

Chváľte Pána, všetky národy, oslavujte ho, všetci ľudia; lebo je veľké jeho milosrdenstvo voči nám a pravda Pánova trvá naveky (Ž 117).

4

Duša Kristova, posväť ma.
Telo Kristovo, spas ma.
Krv Kristova, opoj ma.
Voda z boku Kristovho, obmy ma.
Umučenie Kristovo, posilni ma.
Ó, dobrý Ježišu, vyslyš ma.
Do svojich svätých rán skry ma.
Nedaj mi odlúčiť sa od teba.
Pred zlým nepriateľom chráň ma.
V hodinu mojej smrti povolaj ma.
A daj mi prísť k tebe,
aby som ťa s tvojimi svätými chválil(a)
na veky vekov.
Amen.

Modlitba pred svätým prijímaním

Možno použiť najmä pri sv. prijímaní mimo omše (ale aj v omši namiesto kňazskej modlitby pred prijímaním):

Pane Ježišu, ty si môj Boh a Pán.
Ty si môj Spasiteľ a Vykupiteľ.
Ty si môj najlepší priateľ.
Viem, že si prítomný v Oltárnej sviatosti

ako Boh a človek.
Verím, že si skrytý v nebeskom chlebe
a chceš byť pokrmom mojej duše.
Milujem ťa z celého srdca a veľmi túžim po tebe.
Príď, Pane Ježišu.
Posväť mi dušu i telo a ochraňuj ma,
aby som bol(a) šťastný(á) naveky.
Amen.

Modlitba po svätom prijímaní

Dobrý Ježišu, ďakujem ti, že si prišiel ku mne.
Klaniam sa ti a milujem ťa.
Klaniam sa ti s mojím anjelom strážcom
i so všetkými anjelmi a svätými.
Aký(á) som šťastný(á)!
Ty si môj a ja som tvoj(a).
Ty si vo mne a ja v tebe.
Pomáhaj mi, aby som sa vždy viac a viac
podobal(a) tebe.
Aby som ťa vždy viac a viac miloval(a)
a pre teba aby som miloval(a)
všetkých svojich blízkych
a dobre robil(a) každému.
Daj, aby som veľmi miloval(a) tvoju i moju
nebeskú matku Máriu.
Zachovaj ma vo svojej láske a milosti.
Požehnaj ma
a požehnaj aj mojich rodičov
i všetkých mojich drahých.
Amen.

Potom kňaz, stojac pri sedadle alebo pri oltári, povie:

Modlime sa.

A s rozopätými rukami prednesie modlitbu po prijímaní.
Na konci modlitby ľud zvolá:

Amen.

ZÁVEREČNÉ OBRADY

Oznamy

Kňaz teraz môže veriacim ohlásiť potrebné oznamy.

Požehnanie

Kňaz sa obráti k ľudu a s rozopätými rukami povie:

Pán s vami.

L: I s duchom tvojím.

K: Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn
✠ i Duch Svätý.

L: Amen.

Ak svätú omšu celebroid biskup, požehnanie udelí takto:

Nech je zvelebené meno Pánovo.

L: Od tohto času až naveky.

B: Naša pomoc v mene Pánovom.

L: Ktorý stvoril nebo i zem.

B: Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn
✠ i Duch Svätý.
L: Amen.

Rozpustenie zhromaždenia

Diakon alebo sám kňaz, obrátený k ľudu, so zopätými rukami povie:

Idte v mene Božom.

L: Bohu vďaka.

Potom kňaz pobozká oltár a spolu s prisluhujúcimi urobí patričnú poklonu a ide do sakristie.

Ak bezprostredne po omši nasleduje iný liturgický obrad, záverečné obrady sa vynechajú.

MODLITBY PO SVÄTEJ OMŠI

Modlitba k Ukrižovanému

Dobrý a preláskavý Ježišu,
pred tvou tvárou padám na kolena
a s celou vrúcnosťou duše ťa prosím a žiadam:
dobrotivo do môjho srdca vtlač
city živej viery, nádeje a lásky,
ako aj opravdivú ľútosť nad mojimi hriechmi
a pevné odhodlanie ich napraviť.
Dobrý Ježišu, s veľkým dojatím a s bolesťou duše
uvažujem a rozjímam o tvojich piatich ranách;
mám pred očami,
čo o tebe do tvojich úst vložil prorok Dávid:

Prebodli mi ruky a nohy,
môžem si spočítať všetky moje kosti (Ž22, 17).

(V piatky Pôstneho obdobia možno získať po sv. prijímaní touto modlitbou úplné odpustky.)

POĎAKOVANIE PO OMŠI

Modlitba sv. Tomáša Akvinského

Pane, svätý Otče, všemohúci a večný Bože,
ďakujem ti, že si mňa hriešnika,
svojho nehodného služobníka,
nie podľa mojich zásluh,
ale jedine z dobrodenia
tvojho milosrdenstva
láskavo nasýtil najdrahším telom
a krvou svojho Syna,
nášho Pána, Ježiša Krista.
Vrúcne ťa prosím,
nech mi toto sväté prijímanie
nie je dôvodom na potrestanie,
ale spásnym príhovorom na odpustenie.
Nech mi je pancierom viery
a štítom dobrej vôle.
Nech ma oslobodí od mojich chýb,
nech zničí vo mne žiadostivosť
a zmyselnosť,
nech mi rozmnoží lásku a trpezlivosť,
poníženosť a poslušnosť i všetky cnosti.

Nech ma pevne chráni
pred osídlami všetkých nepriateľov,
viditeľných i neviditeľných,
a utíši moje telesné i duševné hnutia.
Nech ma mocne pripúta k tebe,
k jedinému a pravému Bohu,
a nech mi pomáha
šťastlivo dovŕšiť život.
Bože, prosím ťa, láskavo uveď mňa, hriešneho,
na tú neopísateľnú hostinu,
pri ktorej si ty sám so svojím Synom
a Duchom Svätým
pre svojich svätých pravým svetlom,
úplným uspokojením, večnou radosťou,
zvrchovanou slasťou
a dokonalou blaženosťou.
Skrze Krista, nášho Pána.
Amen.

RESPONZÓRIOVÉ VERŠE

Prvá adventná nedeľa

- A: S radosťou pôjdeme do domu Pánovho.
B: Bože, obnov nás,
rozjasni svoju tvár a budeme spasení.
C: K tebe, Pane, dvíham svoju dušu.

Druhá adventná nedeľa

- A: V jeho dňoch bude prekvitať
spravodlivosť a plnosť pokoja.
B: Ukáž nám, Pane, svoje milosrdenstvo
a daj nám svoju spásu.
C: Veľké veci urobil s nami Pán
a máme z toho radosť.

Tretia adventná nedeľa

- A: Príď, Pane, príď a zachráň nás.
B: Duša mi plesá v mojom Bohu.
C: Plesajme a jasajme,
lebo uprostred nás je svätý Boh.

Štvrtá adventná nedeľa

- A: Hľa, prichádza Pán,
on je Kráľ slávy.
B: Tvoje milosrdenstvo, Pane,
ospevovať budem naveky.

C: Bože, obnov nás,
rozjasni svoju tvár a budeme spasení.

Narodenie Pána

Na vigíliu:

Tvoje milosrdenstvo, Pane,
ospevovať budem naveky.

Vo svätej noci:

Dnes sa nám narodil Spasiteľ, Kristus Pán.

Na úsvite:

Dnes zažiarí nad nami svetlo,
lebo sa nám narodil Pán.

Vo dne:

Uzreli všetky končiny zeme
spásu nášho Boha.

Sviatok Svätej rodiny Ježiša, Márie a Jozefa

Blažení všetci, čo sa boja Pána
a kráčajú po jeho cestách.

Sv. Štefana, prvého mučeníka

Do tvojich rúk, Pane, porúčam svojho ducha.

Sv. Jána, apoštola a evanjelistu

Radujte sa, spravodliví, tešte sa v Pánovi.

Svätých neviniatok, mučeníkov

Naša duša unikla ako vtáča
zo siete poľovníkov.

Slávnosť Panny Márie Bohorodičky

Bože, buď nám milostivý a žehnaj nás.

Druhá nedeľa po narodení Pána

Slovo sa telom stalo
a prebývalo medzi nami.

Zjavenie Pána

Budú sa ti klaňať, Pane,
všetky národy sveta.

Sviatok krstu Krista Pána

Pán požehná svoj ľud pokojom.

Prvá pôstna nedeľa

A: Zmiluj sa, Pane, lebo sme zhrešili.

B: Cesty Pánove sú milosrdenstvo a vernosť.

C: Pane, buď so mnou v mojich skúškach.

Druhá pôstna nedela

- A: Tvoje milosrdenstvo, Pane,
nech je nad nami,
ako dúfame v teba.
- B: Pred tvárou Pána budem kráčať
v krajine žijúcich.
- C: Pán je moje svetlo a moja spása.

Tretia pôstna nedela

- A: Pane, daj, aby sme počúvali tvoj hlas
a nezatvrdzovali si srdcia.
- B: Pane, ty máš slová večného života.
- C: Milostivý a milosrdný je Pán.

Štvrtá pôstna nedela

- A: Pán je môj pastier, nič mi nechýba.
- B: Pane, chcem stále
pamätať na teba.
- C: Skúste a presvedčte sa,
aký dobrý je Pán.

Piata pôstna nedela

- A: U Pána je milosrdenstvo
a hojné vykúpenie.
- B: Bože, stvor vo mne srdce čisté.
- C: Veľké veci urobil s nami Pán
a máme z toho radosť.

Kvetná nedeľa

Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?

Štvrtok Veľkého týždňa

Pri omši svätenia olejov:

Tvoje milosrdenstvo, Pane,
ospevovať budem naveky.

Pri omši Pánovej večere:

Tento požehnaný kalich
dáva účasť na Kristovej krvi.

Veľký piatok

Otče, do tvojich rúk
odovzdávam svojho ducha.

Veľkonočná nedeľa

Na vigíliu:

1. Pane, zošli svojho Ducha
a obnov tvárnosť zeme.
alebo:
Milosti Pánovej plná je zem.
2. Ochráň ma, Bože; k tebe sa utiekam.
3. Spievajme Pánovi, lebo sa preslávil.
4. Budem ťa, Pane, oslavovať,
že si ma vyslobodil.

5. Čerpajme vodu s radosťou
z prameňov spásy.
6. Pane, ty máš slová večného života.
7. Ako jeleň dychtí za vodou z prameňa,
tak moja duša, Bože, túži za tebou.
alebo:
Bože, stvor vo mne srdce čisté.

Vo dne:

Toto je deň Krista Pána,
radujme sa, aleluja.

Veľkonočný pondelok

Moje srdce sa raduje a plesá moja duša.

Druhá veľkonočná nedeľa Nedeľa Božieho milosrdenstva

Oslavujme Pána, lebo je dobrý,
lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.

Tretia veľkonočná nedeľa

- A: Ukáž mi, Pane, cestu života.
U teba je plnosť radosti.
- B: Pane, ukáž nám svetlo svojej tváre.
- C: Budem ťa, Pane, oslavovať,
že si ma vyslobodil.

Štvrtá veľkonočná nedeľa

- A: Pán je môj pastier, nič mi nechýba.
- B: Kameň, čo staviteľa zavrholi,
stal sa kameňom uholným.
- C: Sme jeho ľud a ovce z jeho stáda.

Piata veľkonočná nedeľa

- A: Tvoje milosrdenstvo, Pane,
nech je nad nami, ako dúfame v teba.
- B: Tebe, Pane, patrí moja chvála
v zhromaždení veriacich.
- C: Oslavovať ťa chcem naveky, Bože, môj kráľ.

Šiesta veľkonočná nedeľa

- A: Jasaj v Bohu, celá zem.
- B: Pred očami pohanov vyjavil Pán svoju spásu.
- C: Velebte Pána všetky národy.

Nanebovstúpenie Pána

Pán vystupuje do neba za hlalolu poľnice.

Siedma veľkonočná nedeľa

- A: Verím, že uvidím dobrodenia Pánove
v krajine žijúcich.
- B: Dobrorečte Pánovi,
čo má trón v nebesiach.
- C: Pane, otvor nám oči,
aby sme videli tvoju slávu.

Nedeľa Zoslania Ducha Svätého **Svätodušná nedeľa**

Pane, zošli svojho Ducha
a obnov tvárnosť zeme.

Svätodušný pondelok

Budete mi svedkami
až po okraj sveta.

Najsvätejšej Trojice

- A: Chvála ti a sláva naveky.
B: Blažený ľud, ktorý patrí Pánovi.
C: Pane, náš Vládca,
aké vznešené je tvoje meno na celej zemi.

Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi

- A: Chváľ, Jeruzalem, Pána,
oslavuj Sion svojho Boha.
B: Vezmem kalich spásy
a budem vzývať meno Pánovo.
C: Kriste, ty si kňaz naveky
podľa radu Melchizedechovho.

Najsvätejšieho Srdca Ježišovho

- A: Milosrdenstvo Pánovo je od večnosti
voči všetkým bohabojným.

- B: Čerpajme vodu s radosťou
z prameňov spásy.
C: Pán je môj pastier, nič mi nechýba.

Druhá nedeľa v Cezročnom období

- A: Hľa, prichádzam, Pane,
chcem plniť tvoju vôľu.
B: Hľa, prichádzam, Pane,
chcem plniť tvoju vôľu.
C: Zvestujte všetkým národom
zázraky Pánove.

Tretia nedeľa v Cezročnom období

- A: Pán je moje svetlo a moja spása.
B: Ukáž mi, Pane, svoje cesty.
C: Tvoje slová, Pane, sú Duch a život.

Štvrtá nedeľa v Cezročnom období

- A: Blahoslavení chudobní v duchu,
lebo ich je nebeské kráľovstvo.
B: Pane, daj, aby sme počúvali tvoj hlas
a nezatvrdovali si srdcia.
C: Moje ústa, Pane, budú hlásať tvoju spásu.

Piata nedeľa v Cezročnom období

- A: Spravodlivým žiari svetlo v temnotách.
B: Chváľme Pána,
on uzdravuje sklúčených srdcom.

- C: Pred tvárou anjelov
budem hrať a spievať tebe, Pane.

Šiesta nedeľa v Cezročnom období

- A: Blažení tí,
čo kráčajú podľa zákona Pánovho.
B: Ty, Pane, si moje útočisko;
zahŕňáš ma radosťou zo spásy.
C: Blažený človek, čo v Pána skladá dôveru.

Siedma nedeľa v Cezročnom období

- A: Milostivý a milosrdný je Pán.
B: Uzdrav ma, Pane, zhrešil som proti tebe.
C: Milostivý a milosrdný je Pán.

Ôsma nedeľa v Cezročnom období

- A: Iba v Bohu spočíň, duša moja.
B: Milostivý a milosrdný je Pán.
C: Ako je dobre oslavovať teba, Pane!

Deviata nedeľa v Cezročnom období

- A: Ty, Pane, buď mojím útočiskom.
B: Plesajme Bohu, nášmu pomocníkovi.
C: Budú sa ti klaňať, Pane,
všetky národy zeme.

Desiata nedela v Cezročnom období

- A: Prijmi od nás, Pane, obeť chvály.
- B: U Pána je milosrdenstvo
a hojné vykúpenie.
- C: Budem ťa, Pane, oslavovať,
že si ma vyslobodil.

Jedenásta nedela v Cezročnom období

- A: Sme jeho ľud a ovce z jeho stáda.
- B: Ako je dobre oslavovať teba, Pane!
- C: Odpusť mi, Pane, vinu môjho hriechu.

Dvanásta nedela v Cezročnom období

- A: Vo svojej veľkej láske, vyslyš ma, Pane.
- B: Oslavujte Pána,
lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.
- C: Za tebou prahne moja duša,
Pane, Bože môj.

Trinásta nedela v Cezročnom období

- A: Tvoje milosrdenstvo, Pane,
ospevovať budem naveky.
- B: Budem ťa, Pane, oslavovať,
že si ma vyslobodil.
- C: Ty, Pane, si moje jediné dobro.

Štrnásť nedeľa v Cezročnom období

- A: Budem ťa velebiť, Pane, pokorný Kráľ slávy.
- B: Naše oči hľadajú na Pána,
kým sa nezmiluje nad nami.
- C: Jasaj v Bohu, celá zem.

Pätnásť nedeľa v Cezročnom období

- A: Pane, navštív našu zem
a požehnaj jej rastliny.
- B: Ukáž nám, Pane, svoje milosrdenstvo
a daj nám svoju spásu.
- C: Hľadajte, pokorní, Pána a srdce vám oživne.

Šestnásť nedeľa v Cezročnom období

- A: Ty, Pane, si dobrý, veľmi láskavý.
- B: Pán je môj pastier, nič mi nechýba.
- C: Pane, kto smie bývať
v tvojom svätom stánku?

Sedemnásť nedeľa v Cezročnom období

- A: Pane, tvoj zákon veľmi milujem.
- B: Otvor svoju ruku, Pane, a nasýť nás.
- C: Vyslyš ma, Pane, keď ťa budem vzývať.

Osemnásť nedeľa v Cezročnom období

- A: Otvor svoju ruku, Pane, a nasýť nás.
- B: Pane, daj nám chlieb z neba!

C: Pane, daj, aby sme počúvali tvoj hlas
a nezatvrdzovali si srdcia.

Devätnásta nedeľa v Cezročnom období

- A: Ukáž nám, Pane, svoje milosrdenstvo
a daj nám svoju spásu.
B: Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán.
C: Blažený ľud,
ktorý si Pán vyvolil za dedičstvo.

Dvadsať nedeľa v Cezročnom období

- A: Velebte Pána, všetky národy.
B: Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán.
C: Pane, príď mi čím skôr na pomoc.

Dvadsať prvá nedeľa v Cezročnom období

- A: Pre svoje večné milosrdenstvo
neopušť nás, Pane.
B: Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán.
C: Budú sa ti klaňať, Pane,
všetky národy zeme.

Dvadsať druhá nedeľa v Cezročnom období

- A: Za tebou prahne moja duša,
Pane, Bože môj.
B: Pane, kto smie bývať
v tvojom svätom stánku?

C: Vo svojej добрôte, Bože,
pripravil si dom chudobnému.

Dvadsať tretia nedeľa v Cezročnom období

A: Pane, daj, aby sme počúvali tvoj hlas
a nezatvrdzovali si srdcia.
B: Chváľ, duša moja, Pána cez celý môj život.
C: Pane, nauč nás rátať naše dni,
aby sme našli múdrosť srdca.

Dvadsať štvrtá nedeľa v Cezročnom období

A: Milostivý a milosrdný je Pán.
B: Pred tvárou Pána budem kráčať
v krajine žijúcich.
C: Vstanem a pôjdem k svojmu Otcovi.

Dvadsať piata nedeľa v Cezročnom období

A: Blízky je Pán všetkým, čo ho vzývajú.
B: Pán udržiava môj život.
C: Chváľte Pána, lebo dvíha chudobných.

Dvadsať šiesta nedeľa v Cezročnom období

A: Rozpomeň sa, Pane, na svoje zľutovanie.
B: Rozhodnutia Pánove sú správne,
potešujú srdce.
C: Blahoslavení chudobní v duchu,
lebo ich je nebeské kráľovstvo.

Dvadsať siedma nedeľa v Cezročnom období

- A: Vinicou Pánovou je jeho ľud.
- B: Nech nás žehná Pán
po všetky dni nášho života.
- C: Pane, daj, aby sme počúvali tvoj hlas
a nezatvrdzovali si srdcia.

Dvadsať ôsma nedeľa v Cezročnom období

- A: Budem bývať v dome Pánovom
mnoho a mnoho dní.
- B: Obdaruj nás, Pane, múdrosťou srdca.
- C: Pred očami pohanov
vyjavil Pán svoju spásu.

Dvadsať deviata nedeľa v Cezročnom období

- A: Vzdávajme Pánovi slávu a česť.
- B: Tvoje milosrdenstvo, Pane,
nech je nad nami, ako dúfame v teba.
- C: Pomoc nám príde od Pána,
ktorý stvoril nebo i zem.

Tridsať nedeľa v Cezročnom období

- A: Milujem ťa, Pane, ty moja sila.
- B: Veľké veci urobil s nami Pán
a máme z toho radosť.
- C: Pane, buď pri tých,
čo majú srdce skrúšené.

Tridsiata prvá nedeľa v Cezročnom období

- A: Pane, zachovaj moju dušu v tvojom pokoji.
- B: Milujem ťa, Pane, ty moja sila.
- C: Oslavovať ťa chcem naveky, Bože, môj kráľ.

Tridsiata druhá nedeľa v Cezročnom období

- A: Za tebou prahne moja duša,
Pane, Bože môj.
- B: Blahoslavení chudobní v duchu,
lebo ich je nebeské kráľovstvo.
- C: Až raz vstanem zo sna,
uzriem tvoju tvár, Pane.

Tridsiata tretia nedeľa v Cezročnom období

- A: Blažení sú všetci, čo sa boja Pána.
- B: Ochráň ma, Bože, k tebe sa utiekam.
- C: Pán príde súdiť živých i mŕtvych.

Tridsiata štvrtá nedeľa v Cezročnom období **Krista Kráľa**

- A: Pán je môj pastier, nič mi nechýba.
- B: Pán kraľuje, oslavujme ho.
- C: Nech vládne pokoj v tvojom kráľovstve.

Obetovanie Pána – 2. februára

Príď, Pane, do svojho svätého chrámu.

Sv. Jozefa, ženícha Panny Márie – 19. marca

Jeho rod bude trvať naveky.

Zvestovanie Pána – 25. marca

Hľa, prichádza Pán plniť Božiu vôľu.

Narodenie svätého Jána Krstiteľa – 24. júna

Na vigíliu:

Od života matky si mojím ochrancom.

Vo dne:

Chválim Ťa, Pane, že som vznikol tak zázračne.

Sv. Petra a Pavla, apoštolov – 29. júna

Na vigíliu:

Po celej zemi rozlieha sa ich hlas.

Vo dne:

Pán ma vyslobodil zo všetkej hrôzy.

Sv. Cyrila a Metoda, slovanských vierožvestov – 5. júla

Idte do celého sveta
a ohlasujte evanjelium.

Premenenie Pána – 6. augusta

Pánovu slávu uvidia všetky národy.

Nanebovzatie Panny Márie – 15. augusta

Na vigíliu:

Vstaň, Pane, zaujmi svoje miesto,
ty a tvoja vznešená archa.

Vo dne:

Po tvojej pravici, Pane,
stojí kráľovná ozdobená zlatom.

Narodenie Panny Márie – 8. septembra

Duša mi jasá v mojom Bohu.

Povýšenie Svätého kríža – 14. septembra

Pane, ty buď našou spásou.

Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska – 15. septembra

Ty si sláva nášho národa, ty si radosť nášho ľudu.

Všetkých svätých – 1. novembra

Blahoslavení čistého srdca,
lebo oni uvidia Boha.

Spomienka na všetkých zosnulých veriacich – 2. novembra

1. Pán je moje svetlo a moja spása.
alebo:
Verím, že uvidím dobrodenia Pánove
v krajine žijúcich.
2. Pred tvárou Pána budem kráčať
v krajine žijúcich.
3. Po Bohu žízni moja duša, po Bohu živom.

Výročie posviacky Lateránskej baziliky 9. novembra

Riečne ramená obveseľujú Božie mesto,
posvätný stánok Najvyššieho.

Nepoškvrnené počatie Panny Márie 8. decembra

Spievajte Pánovi pieseň novú,
lebo vykonal veci zázračné.

KRISTUS MEDZI NAMI

SVIATOSTI

Kristus Pán ustanovil sedem sviatostí: krst, birmovanie, Eucharistia, pokánie, pomazanie chorých, posvätná vysviacka, manželstvo.

KRST SVIATOSŤ BOŽIEHO SYNOVSTVA

Krst je sviatosť, v ktorej sa človek znovuzrodí, včlení sa do Ježiša Krista a jeho Cirkvi a stáva sa Božím dieťaťom.

„Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva“ (Jn 3, 5). Pán Ježiš krst ustanovil slovami: „Choďte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého“ (Mt 28, 19).

Krstom sa veriaci zapájajú do Kristovho veľkonočného tajomstva. Dostávajú nezmazateľný znak, ktorý ich poveruje vykonávať všeobecné kňazstvo v kresťanskom náboženstve. Účasť na Božom živote získaná krstom má hlboké dôsledky: v pokrstenom prebýva Duch Svätý a prúdi v ňom tajomný Boží život ako miazga z kmeňa do ratolestí stromu („Ja som vinič, vy ste ratolesti“).

Rodičia sa majú pripravovať na krst svojho dieťaťa už pred jeho narodením. Majú sa za dieťa modliť, majú sa zúčastniť na krstnej náuke a obnoviť si náboženské vedomosti.

Pri krste drží jeden z rodičov dieťa v náručí; obidvaja rodičia spolu s kňazom dieťa žehnajú, v mene svojom i v mene dieťaťa vyznávajú vieru, obetujú svoje dieťa Pánu Bohu a napokon prijímajú osobitné požehnanie.

Krstní rodičia majú byť veriaci katolíci žijúci podľa viery, aby mohli byť svojmu krstniatku dobrým príkladom.

Krst sa má konať v prítomnosti nielen rodičov a súrodencov, ale aj za účasti zástupcov farskej rodiny.

V nebezpečenstve smrti môže krstiť ktokoľvek, len musí mať úmysel robiť to, čo robí Cirkev, liať vodu (nemusí byť posvätená)

na hlavu krstenca a zároveň hovorí: M (meno), JA ŤA KRSTÍM V MENE OTCA I SYNA I DUCHA SVÄTÉHO.

Obnova krstného sľubu (krstnej viery) sa koná vo farskom spoločenstve každý rok pri obradoch Veľkonočnej vigílie. Okrem toho si má každý veriaci obnoviť krstnú vieru aspoň na výročný deň svojho krstu.

Modlitba obetovania dieťaťa po krste

Bože, žehnaj naše dieťa,
aby jeho život bol tebe na slávu,
jemu na spásu,
nám na radosť
a svetu na osoh.

Modlitba rodičov za svoje dieťa

Nebeský Otče, ty si dal nášmu dieťaťu milosť znovuzrodenia. Vo svätom krste si ho prijal za svoje dieťa a dal si mu účasť na svojom živote. Stalo sa ratoľstou na pravom viniči, ktorým je Kristus, a začlenil si ho do svojej Cirkvi. Duch Svätý ho poznačil svätým znakom a prebýva v ňom ako v chráme. Zo srdca ti za to ďakujeme a velebíme tvoje milosrdenstvo. Amen.

Modlitba pokrsteného pri obnove krstných sľubov

Bože, Otče, som šťastný(á), že som tvojím synom (tvojou dcérou), bratom (sestrou) tvojho Syna Ježiša Krista, chrámom Ducha Svätého a členom (členkou) svätej Katolíckej cirkvi.

Na výročie svojho krstu znova sa zriekam zlého ducha aj všetkých jeho skutkov a všetkých jeho pokusení a vyznávam svoju vieru i vieru tvojej Cirkvi:

Verím v teba, Bože, Otče všemohúci, Stvoriteľ neba i zeme.

Verím v Ježiša Krista, tvojho Syna a nášho Pána, narodeného z Márie Panny, umučeného a pochovaného, ktorý vstal z mŕtvych a sedí po tvojej pravici.

Verím v Ducha Svätého, vo svätú Katolícku cirkev, v spoločenstvo svätých, v odpustenie hriechov, vo vzkriesenie tela a v život večný.

Toto je viera moja, toto je viera Cirkvi. Túto vieru vyznávam a ona je mojou slávou v Ježišovi Kristovi. Amen.

BIRMOVANIE SVIATOSŤ KREŠŤANSKEJ DOSPELOSTI

Ku krstu sa viažu ďalšie dve sviatosti: sviatosť birmovania, ktorou sa krstné zasvätenie Kristovi upevňuje, a sviatosť lásky – Oltárna sviatosť, ktorou sa zasvätenie pečatuje. Tieto tri sviatosti, ktorými sa človek zasväcuje Kristovi, volajú sa základné sviatosti.

Sviatosť birmovania veriacich dokonalejšie spája s Cirkvou a obohacuje ich zvláštnou silou Ducha Svätého, takže sú vo zvýšenej miere viazaní, ako ozajstní Kristovi svedkovia, šíriť a brániť vieru slovom i skutkom (konštitúcia *Lumen gentium*, 11).

„Keď prišiel deň Turíc,... všetkých naplnil Duch Svätý“ (Sk 2, 1.4). „A keď na nich Pavol vložil ruky, zostúpil na nich Duch Svätý“ (Sk 19, 6).

To isté – aj keď v inej forme – deje sa pri birmovaní. Sviatosť birmovania, to sú teda nové, stále sa opakujúce Turíce v Cirkvi.

Duch Svätý zostupuje do srdca pokrstených, poznačuje ich nezmazateľným znakom a posilňuje ich, aby svoju vieru vyznávali a podľa nej aj žili.

Pri slávnosti birmovania biskup rozprestrie ruky nad všetkých birmovancov a vzyva Ducha Svätého. Potom prikročí ku každému birmovancovi zvlášť, položí mu ruku na hlavu a značí ho na čele znakom kríža, pričom ho pomaže krizmou a hovorí: PRIJMI ZNAK DARU DUCHA SVÄTÉHO. Birmovanec odpovie: AMEN.

Na birmovanie sa treba dôkladne pripraviť. Najlepšou prípravou je riadny náboženský život a pravidelné vzdelávanie sa v náboženských pravdách.

Birmovanca má sprevádzať spravidla krstný rodič.

Sedem darov Ducha Svätého

1. Dar múdrosti.
2. Dar rozumu.
3. Dar rady.
4. Dar sily.
5. Dar poznania.
6. Dar nábožnosti.
7. Dar bázne voči Bohu.

Modlitba vďaky za birmovanie

Bože, Duchu Svätý, ďakujem ti, že si ma vo sviatosti birmovania obdaril osobitnou silou a poznačil za apoštola Božieho kráľovstva. Zostaň so mnou a bývaj vo mne, ako vo svojom chráme. Upevňuj ma vo viere, posilňuj moju nádej a naplňaj moje srdce láskou k Bohu a blížnemu. Urob zo mňa horlivého apoštola a neohrozeného svedka Kristovej blahozvesti. Daj, aby som dobrý boj bojoval, vieru zachoval a dosiahol korunu večnej slávy. Amen.

EUCCHARISTIA SVIATOSŤ LÁSKY

Oltárna sviatosť – ovocie najsvätejšej obety – je najvzácnejší dar, aký nám Kristus dal. „Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom“ (Jn 6, 56).

Oltárnu sviatosť máme spravidla prijímať vo sv. omši. Patrí to k plnej účasti na svätej obete. Pravda, Kristus je prítomný v Oltárnej sviatosti aj po omši, stále, kým trvajú posvätné spôsoby chleba (prípadne vína). A preto sa Oltárna sviatosť uschováva na osobitnom dôstojnom mieste vo svätostánku, a to z troch príčin:

1. aby sa sväté prijímanie mohlo zaniest chorým, najmä ako pokrm na cestu do večnosti ťažko chorým,
2. aby mohli prijímať Kristovo telo aj tí, čo sa nemohli zúčastniť na sv. omši,
3. aby sa veriaci mohli klaňať Kristovi v Oltárnej sviatosti.

1. Sväté prijímanie chorých

Treba dbať na to, aby chorí a nevládni ľudia mohli Eucharistiu prijímať často, aj keď nie sú ťažko chorí a nehrozí im nebezpečenstvo smrti. No tí, čo sú veľmi vážne chorí, sú podľa Božieho príkazu povinní prijať Eucharistiu ako pokrm na cestu do večnosti. Veriaci majú byť touto sviatosťou posilnení ešte vtedy, keď sú pri úplnom vedomí. Tí, čo sú prítomní pri podávaní Oltárnej sviatosti chorému ako pokrmu na cestu do večnosti, môžu spolu s chorým prijímať Eucharistiu, aj keď už v ten deň pri omši prijímali alebo budú prijímať. Ťažko chorý, ktorý prijal sviatosť ako pokrm na cestu do večnosti, môže prijímať v ďalších dňoch na spôsob prijímania chorých.

Na sväté prijímanie chorých treba pripraviť stôl prikrytý obrusom, na ktorý sa má položiť Eucharistia, nádobu so svätou vodou a dve sviece.

Veriaci, ktorí sa nemôžu zúčastniť na sv. omši, majú sa posilňovať Eucharistiou, keď majú na to príležitosť (napr. po nejakej pobožnosti alebo aj inokedy); majú si uvedomiť, že aj prijímanie

mimo omše ich vnútorne spája s omšou čiže s obetou kríža, a tak majú účasť na posvätnnej hostine, lebo Eucharistia je ovocím svätej omše.

Obrad svätého prijímania mimo omše sa koná v rámci bohoslužby slova (najmä ak je prítomných viac veriacich) alebo s krátkym čítaním Božieho slova.

2. Sväté prijímanie mimo omše

Úvodné obrady

K. Milosť nášho Pána Ježiša Krista a láska Boha Otca i spoločenstvo Ducha Svätého nech je s vami všetkými.

Alebo:

Pán s vami.

L. I s duchom tvojím.

K. Bratia a sestry, uznajme svoje hriechy, aby sme mohli mať účasť na tomto posvätnom obraze.

K. a L. Vyznávam...

Alebo iná formula kajúcnosti:

K. Nech sa zmiluje nad nami všemohúci Boh, nech nám hriechy odpustí a privedie nás do života večného.

L. Amen.

Bohoslužba slova

alebo krátke čítanie

Pri krátkom čítaní niekto z prítomných alebo sám kňaz číta niektoré z týchto čítaní:

1.

(Pán Ježiš hovorí): Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj.

2.

(Pán Ježiš hovorí): Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať. Prídeme k nemu a urobíme si uňho príbytok.

3.

(Pán Ježiš hovorí): Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia, lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť.

Potom kňaz vezme cibórium, položí ho na oltár a pokľakne. Úvod k modlitbe Pána povie takto alebo podobne:

A teraz spoločne prosme Pána Boha a modlime sa, ako nás naučil náš Pán Ježiš Kristus.

K. a L. Otče náš...

Potom kňaz kľakne, vezme hostiu a povie:

K. Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta.
Blažení tí, čo sú pozvaní na hostinu Baránkovu.

L. Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu, ale povedz iba slovo a duša mi ozdravie.

Počas prijímania (ak je v rámci bohoslužby slova) možno spievať vhodnú pieseň.

Po prijímaní

K. Modlíme sa.

Pane Ježišu, v tejto vznešenej sviatosti si nám zanechal pamiatku svojho umučenia a zmŕtvychvstania; prosíme Ťa, pomáhaj nám uctievať tajomstvo tvojho tela a krvi s takou vierou a láskou, aby sme vždy pociťovali účinky tvojho vykupiteľského diela. Lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov.

L. Amen.

Vo Veľkonočnom období:

K. Dobrotivý Bože, pri veľkonočnej hostine si nás posilnil sviatostným pokrmom; naplň nás všetkých svojím Duchom a v láske nám zjednoť srdcia i mysle. Skrze Krista, nášho Pána.

L. Amen.

K. Pán s vami.

L. I s duchom tvojím.

**K. Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec, i Syn
✠ i Duch Svätý.**

L. Amen.

Modlitby pred prijímaním a po ňom pozri na s. 55-56.

3. Poklona Najsvätejšej sviatosti

Verejná i súkromná pobožnosť pred Oltárnou sviatosťou sa veľmi odporúča. Veriaci si uctievať Pána Ježiša v Najsvätejšej sviatosti, a tým si majú uvedomovať, že Kristova prítomnosť vyplýva zo sviatostnej obety, a to ich má zasa privádzať k sviatostnému prijímaniu.

Verejná poklona sa koná tak, že po sv. omši sa vyloží Oltárna sviatosť v monštrancii; po primeranej poklone je požehnanie. Vo farských kostoloch býva raz do roka tzv. výročná poklona, ktorá trvá celý deň. Okrem toho celý deň alebo na niekoľko hodín býva poklona na fašiangy, kratšia na prvý piatok, od omše do polnoci na Zelený štvrtok a u nás po liturgickom úkone na Veľký piatok a na Bielu sobotu pri Božom hrobe.

Súkromnú poklonu si veriaci môže vykonať hocikedy, aj keď len na chvíľku. Volá sa to návšteva Oltárnej sviatosti.

Modlitba pri návšteve Oltárnej sviatosti

Pane Ježišu, s dôverou prichádzam k tebe, kľakám pred tvojou božskou velebnosťou a klaniam sa ti. Vyznávam svoju vieru v Najsvätejšiu sviatosť a prosím ťa, aby sa táto viera vo mne rozmáhala.

Radujem sa, že môžem byť v tvojom chráme pred tebou, sviatostný Ježišu. Moja poklona pred Oltárnou sviatosťou nech ti je na slávu, mne i mojim drahým na spásu. Prijmi lásku a oddanosť môjho srdca za všetky tvoje dobrodenia. Ďakujem ti, že prebývaš s nami a že nás neopúšťaš. Daj, aby v mojom srdci horela stála túžba po tebe a aby som pri omši prijímal nábožne teba, skrytého pod spôsobom chleba. Nech mi je tvoje sviatostné telo stálym duchovným pokrmom a tvoja krv duchovným nápojom. Ďakujem ti za tvoj veľký

dar – za svätú omšu. Najsvätejšie Srdce Ježišovo, daj mi horieť stále väčšou láskou k tebe.

(Tu si môžeš povedať svoje osobné prosby.)

SVIATOSŤ ZMIERENIA

„Prijmite Ducha Svätého. Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané“ (*Jn 20, 23*).

„Vo sviatosti pokánia veriaci získavajú od milosrdného Boha odpustenie urážok, ktorými sa previnili proti nemu, a zároveň sa zmierujú s Cirkvou, ktorej ublížili hriechmi a ktorá láskou, príkladom a modlitbou napomáha ich obrátenie“ (konštitúcia *Lumen gentium*, 11).

Sviatosť pokánia je vzácny veľkonočný dar od vzkrieseného Pána. Vo sviatosti pokánia sa stretáme s milosrdným a odpúšťajúcim Pánom.

Ako často sa spovedať? Kto zhrešil ťažko, má sa čím skôr s ľútosťou obrátiť k Bohu a prijať sviatosť pokánia. Kto je v Božej milosti, môže nájsť v tejto sviatosti duchovné vedenie a milosť na duchovný vzrast. Mesačná spoveď – okolo prvého piatku – by mala byť normálnou vecou každého veriaceho, čo sa usiluje žiť v priateľstve s Bohom.

Pred svätou spoveďou sa máme pripraviť modlitbou k Duchu Svätému, spytovaním svedomia, ľútosťou a opravdivým predsavzatím polepšiť sa. Takto pripravený sa kajúcne vyznáš kňazovi (spoveď), ktorý ťa v Kristovom mene zmieri s Otcom.

Modlitba k Duchu Svätému

Duchu Svätý, príď a pomôž mi, aby som spoznal svoje hriechy. Vtlač do môjho srdca bolesť a ľútosť nad tým, že som hriechmi urazil svojho nebeského Otca, a posilni ma, aby som sa z nich dobre vyznal a konal pokánie.

SPYTOVANIE SVEDOMIA (pre dospelých)

Zhodnotenie poslednej sviatosti zmierenia:

1. Kedy som poslednýkrát prijal sviatosť zmierenia? Nezamlčal som alebo nezatajil úmyselne dajaký ťažký hriech? Nezabudol som vyznať nejaký ťažký hriech?
2. Vykonal som uložené zadostučinenie? Usiloval som sa polepšiť od poslednej spovede?
3. Nepristupujem k sviatosti zmierenia len zo zvyku či pod tlakom mojich rodinných príslušníkov alebo priateľov? Pristupujem k sviatosti zmierenia s úprimnou túžbou sa očistiť, obrátiť, obnoviť?

Môj vzťah k Bohu:

„Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca.“

1. V rebríčku mojich životných hodnôt je Boh na prvom mieste? Milujem ho nadovšetko? Myslím často na Ježiša, ktorého mám nasledovať? Snažím sa, aby ho poznali aj iní? Odovzdal som vieru svojim deťom? Dával som blížnym dobrý príklad? Nachádzam si denne čas na osobnú modlitbu? Začínam aj končím svoj deň v Božom mene? Moja modlitba je sústredená, pozorná a nábožná? Ak som viazaný modlitbou Breviára, nezanedbávam ju?

Nepohrdam členmi iných cirkví? Nie som poverčivý? Neverím rozličným čarám a vešteniu? Nedopustil som sa svätokrádeže, napr. poškvrnením posvätej osoby, zneuctením posvätného miesta, nedôstojným zaobchádzaním s posvätnými vecami, prijatím Eucharistie v ťažkom hriechu?

2. Nerúhal som sa Bohu? Nevyslovoval som sa o ňom potupne? Nebral som zbytočne do úst jeho meno, meno Panny Márie a svätých? Dodržal som sľub, ktorý som dal Bohu? Neprisahal som falošne a krivo?
3. Svätím nedeľu a prikázaný sviatok ako Boží deň? Zúčastňujem sa na svätej omši? Pristupujem k svätej omši s úmyslom stretnúť sa s Bohom? Sledujem ju pozorne? Prichádzam načas?

Môj vzťah k blížnemu:

„Milujte sa navzájom, ako som ja miloval vás.“

1. Milujem blížneho ako seba samého? Nepohoršil som ho svojimi slovami alebo skutkami?
2. Aký je môj vzťah k rodičom? Poslúcham ich, ctím si ich, milujem ich? Som si vedomý, že zastupujú Boha na zemi? Aký je môj rodinný život? Milujem, ctím a vážim si svojho manžela, manželku? Ako sa starám o výchovu svojich detí? Zabezpečujem ich telesný ale aj duševný rozvoj? Som im dobrým príkladom? Viem, s kým sa priatelia, kde trávia voľný čas, čo čítajú? Bránil som im alebo odhováral som

ich od cirkevného sobáša? Netolerujem život môjho dieťaťa v konkubináte? Je mi ľahostajné, že moje deti či vnukovia nie sú pokrstení?

3. Ctím si cirkevných predstavených? Mám v úcte pápeža, biskupov, kňazov? Nerobím si z nich posmech, nehovorím o nich nemiestne vtipy, nerozširujem zbytočne ich chyby, neohováram ich? Modlím sa za nich? Pomáham kňazovi vo farnosti nakoľko je mi to možné? Som aktívnym členom farského spoločenstva?

Ako si ctím svetských predstavených? Platím dane?

4. Mám úctu k životu? Uvedomujem si, že život je Boží dar, preto len Boh ho má právo dať i vziať? Neškodím inému na zdraví? Nestrpčujem mu život? Nezmrzačil som niekoho? Nezapríčinil som niekomu smrť? Neradil som, nesúhlasil som, neprevádzal som, neasistoval som pri umelom prerušení tehotenstva? Neužívam antikoncepciu? Dodržiavam v manželskom spoluzití morálny zákon? Nesúhlasil som so sterilizáciou, eutanáziou?

Neubližoval som bitkou, či inými násilnými činmi svojim deťom alebo starým, chorým a bezbranným ľuďom? Netrápil som zvieratá?

5. Uvedomujem si, že ako moje telo, aj telo blížneho je chrámom Ducha Svätého? Nenavádzal som ho na hriech nečistoty? Svojimi slovami, dotykmi, návrhmi nepriviedol som blížneho ku hriechu? Neprevinil som sa smilstvom, t. j. pohlavným stykom so slobodným alebo s osobami toho istého

pohlavia? Nenavádzal som na hriech duchovnú osobu? Nepredávam svoje telo za peniaze? Neznásilnil som niekoho? Žijem v usporiadanom sviatostnom manželstve? Neprevinil som sa cudzoľožstvom, t. j. nepodviedol som svojho manžela či manželku s iným človekom?

6. Vážim si svoj majetok i majetok blížneho? Som svedomitý a zodpovedný v práci? Usilujem sa hľadať si prácu alebo sa spolieham, že ma bude živiť rodina, či štát? Ak podnikám, používam spravodlivé ceny, miery, váhy? Nie som nespravodlivý voči svojim zamestnancom, nekrivdím im? Dávam im za prácu spravodlivú mzdu alebo ich vykorisťujem? Usiloval som sa vrátiť nájdenú vec? Neprevinil som sa voči majetku blížneho krádežou alebo lúpežou? Vrátil som ukradnutú, či ulúpenú vec? Napravil som škodu, ktorú som spôsobil? Nepoškodujem majetok blížneho alebo spoločností?
7. Som pravdovravný? Neprevinil som sa klamstvom? Chránim česť svojho blížneho? Neprevinil som sa ohováraním, t. j. nerozprával som o chybách blížneho za jeho chrbtom? Neosočoval som, t. j. nevymýšľal alebo nezväčšoval som chyby blížneho? Napravil som škody, ktoré som spôsobil svojim jazykom? Neurážal som iných? Neubližoval som im posmievaním, kritizovaním? Neponižoval som ich nemiestnymi rečami, vtipmi, či prezývkami? Dodržal som zverené tajomstvo? Bol som diskretný?

Vzťah k sebe samému:

„Budte dokonalí, ako je dokonalý váš Otec.“

1. Aký je základný smer môjho života? Usmerňujem všetko svoje snaženie v živote na večnú spásu mojej duše? Snažil som sa krotiť svoje chyby, sklony, vášne? Nepovyšoval som sa nad iných? Ako som užíval dary, ktoré mi zveril Boh?
2. Neškodil som si na zdraví fajčením, pitím alkoholu, užívaním drog a iných omamných látok? Mám správne stravovacie návyky? Neprejedám sa alebo netýram zbytočne organizmus hladom? Nebol som maškrtný? Nebol som opitý? Nie sú mojou vášňou hazardné hry (karty, hracie automaty)? Nezaoberal som sa myšlienkou na samovraždu?
3. Zachoval som si svoje telo v čistote a nevinnosti? Neoddával som sa nečistým myšlienkam, záľubám, radostiam, túžbam? Nepoškvrnil som svoje telo smilstvom, cudzoložstvom, nehanebnosťou, nečistými skutkami? Podliehal som svojim žiadostivostiam? Nezaoberal som sa čítaním, rozhovormi, návštevami predstavení a zábav, ktoré sú nezlučiteľné s kresťanskou a ľudskou dôstojnosťou?
4. Konám skutky kajúcnosti každý piatok a na Popolcovú stredu? Dodržiavam cirkevný príkaz o ročnej spovedi? Vzdelávam sa vo viere? Žijem príkladný rodinný a občiansky život? Nie som pyšný, lakomý, závistlivý, lenivý? Neovláda ma hnev?
5. Čo mi ešte vyčíta svedomie?

SPYTOVANIE SVEDOMIA (pre nedospelých)

Zhodnotenie poslednej sviatosti zmierenia:

1. Kedy som poslednýkrát prijal sviatosť zmierenia? Nezabudol som nejaký ťažký hriech? Nezamlčal som alebo nezatajil úmyselne dajaký ťažký hriech?
2. Vykonal som uložené zadostučinenie? Usiloval som sa polepšiť od poslednej spovede?
3. Pristupujem k sviatosti zmierenia s úprimnou túžbou očistiť sa, obrátiť, obnoviť?

Môj vzťah k Bohu:

1. Je Boh na prvom mieste v mojom živote? Usilujem sa ho čo najlepšie poznať, svedomitým učeníím sa náboženstva, pozornosťou na svätých omšiach, samostatným vzdelávaním sa vo viere? Je vidieť na mne, že som veriaci? Svedčia o tom moje slová, skutky, prístup k učeniu a k ostatným povinnostiam? Vyznávam vieru i vonkajšími prejavmi (nehanbím sa verejne prežehnať, pozdraviť katolíckym pozdravom, povedať, že idem na svätú omšu, zúčastniť sa na podujatiach, ktoré porieďa Katolícka cirkev)? Nespolčujem sa s ľuďmi, ktorí sú nepriateľskí voči Bohu a Cirkvi? Nezapájam sa do ich akcií? Modlievam sa pravidelne ráno i večer? Je moja modlitba opravdivým rozhovorom s Bohom? Rád čítavam Sväté písmo a rozmyšľám, čo mi cez prečítané slovo Boh chce povedať?

2. Nevyslovujem Božie meno, meno Panny Márie a svätých neúčtivo a v zlobe? Nepohoršujem alebo nezabávam iných svojimi vtipmi zo svätých vecí? Nenadával som, nepreklíňal som?
3. Nevynechal som dobrovoľne v nedeľu a prikázaný sviatok svätú omšu? (Koľkokrát?) Prichádzam na svätú omšu načas a sledujem ju pozorne? Ne-postávam bez dôvodu pred kostolom? Nevyrušujem iných, nie som nepozorný a roztržitý? Akú vážnosť prikladám svätému prijímaniu?

Môj vzťah k blížnemu:

1. Ctím, vážim si a poslúcham svojich rodičov ako zástupcov Boha na zemi? Pomáham im? Modlím sa za nich? Som znášanlivý k súrodencom? Usilujem sa prispieť k rodinnej pohode? Nie som častou príčinou zväd a hádok? Som úctivý k učiteľom, kňazom, vychovávateľom? Vážim si svetských predstavených? Som pozorný k starým ľuďom? Uvedomujem si, že ľudia inej rasy, farby pleti, či náboženstva sú tiež mojimi bratmi a sestrami?
2. Neublížil som niekomu na zdraví (bitkou, týraním, šikanovaním)? Odpustil som, ak sa niekto podobne prehrešil proti mne? Netúžil som po pomste? Nenavádzal som iných na cigarety, alkohol alebo drogy? Netrápil som zvieratá?
3. Uvedomujem si, že moje telo i telo blízneho je chrámom Ducha Svätého? Nenavádzal som niekoho na nemravné veci? Nerobili sme také veci?

4. Nekradol som? Vrátil som ukradnutú vec alebo som nahradil spôsobenú škodu? Neničil som cudzí majetok? Snažil som sa vrátiť nájdenú vec?
5. Neklamal som? Neprevinil som sa ohováraním, t. j. nerozprával som o chybách blížneho za jeho chrbtom? Neosočoval som, t. j. nevymýšľal alebo nezväčšoval som chyby blížneho? Napravil som škody, ktoré som spôsobil svojím jazykom? Plním sľuby?

Vzťah k sebe samému:

1. Vážim si svoje zdravie a ne hazardujem s ním? Neškodím si na zdraví fajčením, pitím alkoholu alebo drogami? Mám správne stravovacie návyky? Neprejedám sa alebo netýram organizmus hladom? Nebol som maškrtný? Dokážem sa ovládať? Nebol som pyšný, sebecký, zlostný, závistlivý? Dbal som na dopravné a bezpečnostné predpisy? Neoddával som sa športu, hrám, počítaču, internetu alebo iným zábavám na úkor svojich povinností?
2. Nemyslel som, nehovoril som alebo nepozeral necudne? Nečítal som nemravné knihy, časopisy, nepozeral nemravné filmy alebo videokazety? Nerobil som necudné veci sám so sebou alebo s inými?
3. Bol som šetrný k svojim veciam? Neutrácam peniaze na zbytočnosti? Plním si školské povinnosti?